

M. S

190

139

190

MS

കോവകാരികൾ

പ്രസാധകൻ: കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.

കാർൽ മാർക്സ്

കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.

എഴുതിയതു.

കുന്നകെട്ടം

അമ്മരണേലുകാണിക്സ് ചെയ്ത്

മുൻപു

[പ്രകാശനം]

പുത്താൻ പത്ര പ്രവർത്തനം.

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ എഴുതിയതു.

പത്രലേഖകന്മാർക്കും, പത്രവായനക്കാർക്കും, പത്രാധിപന്മാർക്കും, പത്രസാമികൾക്കും, എന്നുവേണ്ടാ, ഏതുതരക്കാർക്കും ഉപകാരപ്രദം സാഹിത്യരസമറിവാൻ സാഹിത്യരചനയിൽ വഴികിട്ടാനും വിദ്യാത്മികർക്കു അത്യന്തം ഉപയോഗപ്പെടും.

[വില ൧-ഉറപ്പിക.]

ദില്ലി ദർബാർ.

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ എഴുതിയതു.

ജോർജ് ചക്രവർത്തി തിരുമനസ്സിലെ പട്ടാഭിഷേകം പ്രമാണിച്ചു, ദില്ലിചരിത്രം, നഗരവിവരണം, ജോർജ് തിരുമേനിയുടെയും മേരിരാജ്ഞി തിരുമനസ്സിലെയും ജീവചരിത്രങ്ങൾ, തിരുമേനികളുടെ യാത്ര, ബംബോസൽക്കാരം, ദില്ലിനഗരപ്രവേശം, രാജസ്യയവും ദർബ്ബാരും, ചക്രവർത്തിയുടെ ദർബ്ബാർ, അനന്തരാലോചനകൾ ഇത്യാദി അനേകം സംഗതികളെപ്പറ്റി, രണ്ടുഭാഗമായി, പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതു.

പാഠശാലകളിൽ ഉപയോഗിച്ചാൻ മദ്രാസ് ട്രൈബ്യൂൺ ബുക്ക് കമ്മിറ്റിയും കൊച്ചിസർക്കാർ ട്രൈബ്യൂൺ ബുക്ക് കമ്മിറ്റിയും സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.

[വില രണ്ടു രൂപാഗതിക്കു ബു-ണ; മുഴുവൻ ൧൨-ണ.]

54
2/10
ലോകോപകാരികൾ.

പ്രസാധകൻ: കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബി.

കാർമ്മാർക്ക "സ".

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.

എഴുതിയതു,

കിന്നംകുളം

അക്ഷരശാസ്ത്രകാരികൾ പ്രസ്സ്.

ജനുവരി

[ചകർവൃത്തം]

M.S. 190

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.
എഴുതിയതു,
കിന്നംകുളം
അക്ഷരശാസ്ത്രകാരികൾ പ്രസ്സ്.
ജനുവരി
[ചകർവൃത്തം]

ലോകോപകാരികൾ.

പ്രസാധകൻ: കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.

മ. സൗകൃതിസ്

മ. ക്രിസ്തുമർ കൊളംബസ്,

*മ. ബെഞ്ചമിൻ ഫ്രാങ്ക്ലിൻ,

ര. കാർൽ മാർക്സ്.

*മ. ഖിയോ ടാൾസ്റ്റായ്,

*ന. വില്യം ഇച്ചാർട്ട് ധ്യാഡ്സ്റ്റൻ!

*എ. ഡാക്ടർ ബെർണാർഡോ.

(ശേഷം വരിയേ :)

*ഇത അടയാളമിട്ടവ ഒഴികെ, അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്; ഇവയിൽ പുതിയപതിപ്പു അച്ചടിക്കേണ്ടിയവയ്ക്കു ആവശ്യക്കാരുടെ അപേക്ഷ രജിസ്ട്രർ ചെയ്യുന്നതാണ്.

പ്രസാധകനോടോ,

കുന്നംകുളം 'ആത്മപോഷിണി'മാനേജരോടോ ആവശ്യപ്പെടുക.

വിജ്ഞാപനം

ധർമ്മപ്രമാണങ്ങളെ ജീവിതാദർശമായി കൈക്കൊണ്ടു, ലോകത്തിന്റെ അഭ്യുദയത്തിനും ശ്രേയസ്സിനുമായി, ക്ലേശങ്ങൾ സഹിച്ചു; കാലയാപനം ചെയ്തിട്ടുള്ള മഹാനാക്കാപ്പം ലോകോപകാരികൾ വേറെ ഇല്ല, എന്നു പരക്കെ സമ്മതമല്ലോ. ഇത്തരം പുണ്യശ്ലോകന്മാരുടെ ജീവിതചരിതങ്ങൾ, ലോകർക്കു, ഇഹലോകയാത്രയിൽ മാർഗ്ഗദർശികയായി നിന്നു, പരമപദപ്രാപ്തിക്കുള്ള വഴി തെളിക്കുന്നു; എന്നിരിക്കെ, മേല്പടി ചരിതങ്ങൾ, ഏതൊരു ദേശത്തും, ഏതൊരു ജനസമുദായമധ്യത്തിലും, ധാരാളം പരിചിതമായിരിക്കേണ്ടതു എത്രയോ വളരെ ആവശ്യകമാകുന്നു, എന്നു സ്തബ്ധമാണു. മലയാളികളുടെ അറിവിന്ന ഈ വക ജീവചരിത്രനഗ്നങ്ങൾ, ആവശ്യമുള്ളടത്തോളം, മലയാളഭാഷയിൽ ഉണ്ടായിക്കാണുന്നില്ല എന്ന ന്യൂനതയെ, കുറയെങ്കിലും, പരിഹരിപ്പാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടാകുന്നു ‘ലോകോപകാരികൾ’ എന്ന ജീവചരിത്രമാല പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു ഞാൻ ഉദ്യമിച്ചിരിക്കുന്നതു. മേല്പടി മഹാനാരുടെ ജീവിതങ്ങൾ ഏതേതു മാർഗ്ഗങ്ങളിലായിരുന്നു നടത്തിയിരുന്നതെന്നും, അതിൽനിന്നു എന്തു തത്വങ്ങളാണെന്നും ഗ്രഹിക്കേണ്ടതെന്നും വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ തക്ക വിധത്തിൽ, സംക്ഷിപ്തമായിട്ടു മാത്രം പ്രതിപാദിക്കുന്നതിന്നു ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതൊഴികെ, വിസ്തരിക്കുന്നതിന്നു ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഈ ഗ്രന്ഥമാലയിലെ കാരോ ഇച്ഛകയും, സ്വാമാന്വേന, ഡെമിവലപ്പത്തിൽ, നാല്പതമ്പതു പുറങ്ങളടങ്ങിയ പുസ്തകമായാൽ മതിയാകുമെന്നു വിചാരിച്ചിരിക്കുന്നു; വിശേഷസംഗതികളാൽ പുസ്തകം

കുതിന്നു പുറങ്ങുളിയെന്നും വരാം. ബഹുജനങ്ങളുടെ പക്കൽ
നിന്നു ലഭിക്കുന്ന പ്രോത്സാഹനമനുസരിച്ചു ഇവയെ യഥാവസരം
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താമെന്നല്ലാതെ, മറ്റൊന്നും പ്രതിജ്ഞമെന്താൻ
ഇപ്പൊൾ എനിക്കു സാധിക്കയില്ല. ഈ ഗ്രന്ഥാവലിയിൽ ചേ
ർക്കാൻ തക്കതായ ജീവചരിത്രങ്ങൾ എഴുതി അയച്ചതന്നു എ
ന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ സഫലമാക്കുവാൻ മനസ്സുള്ള വിദ്വാജനങ്ങളെ
ഞാൻ സന്തോഷപൂർവ്വം ക്ഷണിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

‘മഹാജനങ്ങൾക്കു രസിക്കുമെങ്കിലി

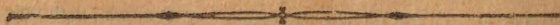
മമഗ്രന്ഥം നിഷ്പലമല്ല കേവലം.’— എന്നു,

പാലക്കാട്

ആഗസ്റ്റ് ൨൪- ൧൧

}

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള.

കാർൽമാർക്സ്

രീരാജപാനത്തെ ലഘൂകരിക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങളും അ
 വവഴിയായി സമ്പദ്കർമ്മപദകൾക്കുമിടയും വർദ്ധി
 ച്ചവന്നിട്ടും, ധനാഭിവൃദ്ധിയൊടൊപ്പം കൂലിവേല
 ക്ഷാമകളെ ഭാരിഭൂവും ക്ഷയിക്കാതെ നടന്നുപോയ
 നതിന്റെ കാരണമെന്തെന്നു അന്വേഷിച്ചാണും, അതിന്റെ നി
 വാരണോപായങ്ങൾ ചിന്തിച്ചാണും സ്വസ്ഥതയുള്ള തൃപ്തിയുണ്ടാക്കി
 വിതയാപനം ചെയ്തിരുന്ന ഒരു മാതൃകാപുരുഷനായിരുന്നു കാർൽ
 മാർക്സ്. ഈ മഹാന്റെ ജീവിതചരിത്രം, പാശ്ചാത്യജനങ്ങൾ
 അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതോളം, ഇന്ത്യക്കാർ അറിഞ്ഞിരിപ്പാൻ സം
 ഗതിയില്ലെന്ന വസ്തുത വിചാരിച്ച ആത്മയുക്തപ്പെട്ടവാനോ വ്യ
 സനിപ്പാനോ അവകാശമില്ലെന്നിരുന്നാലും, മനുഷ്യലോകത്തി
 ന്റെ കഷ്ടതകളെ കുറയ്ക്കുന്നതിനായി ഉത്സാഹിച്ചിരുന്ന ഈ പ
 രോപകാരിയുടെ പുണ്യചരിത്രങ്ങൾ കേൾക്കുന്നതുകൊണ്ടു ആർക്കും
 ധന്യരാകുവാൻ അവകാശമുണ്ടു. ധനവും ഭാരിഭൂവും രമിച്ചു
 ള്ള വ്യത്യാസത്തെ രട്ടിക്കളഞ്ഞു ലോകം സമീകരപ്പാനായി,
 പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും, മേയിലൊക്കും പൊതു
 വായുനടക്കുന്ന 'സോഷ്യലിസം' എന്ന ഏകയോഗക്ഷേമവാദ
 ത്തിന്റെയും കമ്മ്യൂണിസം എന്ന സമഷ്ടിവാദത്തിന്റെയും ഉൽ
 പത്തികർത്താവു അല്ലെങ്കിൽ പ്രാരംഭപ്രവർത്തകൻ ആയിരുന്ന
 മാർക്സിന്റെ ജീവിതത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചപ്രമാണം ഇപ്പോൾ
 ലോകമൊട്ടുക്കു പരക്കെസ്വീകരിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതോത്താ
 ൽ, ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മത്യാഗത്തെപ്പറ്റി ആർക്കുതന്നെ ബ
 ഹുമാനം തോന്നാതിരിക്കും?

൨. ജെർമൻരാജ്യത്തിൽ, റൈൻപ്രോവിൻസ്സ് എന്ന സംസ്ഥാനത്തിൽ, റൈൻനദിയുടെ പോഷകനദിയായ മോസലിന്റെ തീരത്തുള്ള ട്രീവ്സ് (Treves) എന്നു പേരായ പുരാതനനഗരിയിൽ, കൃഷ്ണാബ്ജാ മധ്യമധ്യ-ൽ മേ മാസം ൨൨-ാം-ചൊവ്വാഴ്ചയായിരുന്നു കാർൽ മാർക്സിന്റെ ജനനം. മാർക്സിന്റെ അമ്മൻ അന്നത്തെ കേൾവിപ്പെട്ട നിയമശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിലൊരാളായിരുന്നു; ഇദ്ദേഹം ജനനാൽ യഥാർത്ഥമതക്കാരനായിരുന്നു. എങ്കിലും അവിരേണ കൃസ്തുമതത്തെ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. പുത്രന്മാരിൽ വെച്ചു ഏറെ പ്രതിഭാശാലിയായിരുന്ന കാർലിനെക്കുറിച്ച്, ഇദ്ദേഹത്തിന്, പ്രത്യേകം താൽപര്യമുണ്ടായിരുന്നു; കാർൽ വളരെ ഉന്നതമായ നിലയിൽ എത്തുമെന്നും പിതാവു ആശിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ, കാർലിനെ വിശിഷ്ടമായ ഒരു തൊഴിലിലേക്കു യോഗ്യനാക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം, വേദാന്തവും ധർമ്മശാസ്ത്രവും അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിനായി, ബോൺ എന്നും ബെർലിൻ എന്നും സ്ഥലങ്ങളിലെ സരസ്വതീമന്ദിരങ്ങളിൽ അയച്ചു. എന്നാൽ, വിചിത്രമതിയായ ആ ബാലൻ കവിതയെഴുതാനും 'നോവൽ' (ആഖ്യാനിക) സൃഷ്ടിക്കാനും സമയം ചെലവാക്കുകയും, ഒടുവിൽ, കവിതയെഴുതാനും തനിക്കുമായി ചേർച്ചയില്ലെന്നു കണ്ടു അതു ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ ശേഷം, വേദാന്തപാരായണത്തിനായി ഉത്സാഹിച്ചു, ഹെജൽ (Hegel) എന്ന വേദാന്തിയുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ പിന്തുടന്നു; എന്നാലും, ഹെജലിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെയെല്ലാം അന്ധതയോടുകൂടിക്കൈക്കൊള്ളുന്നതിന്നു പകരം, ന്യായഗ്രാഹ്യവിവേചനം ചെയ്യുകയും, ആ വേദാന്തിയുടെ 'ഐഡിയലിസം' (Idealism) എന്ന ബ്രാഹ്മണ്യവാദത്തെ തൃജിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഈ നാനാമുഖമായ ഹരിപ്പുകൊണ്ടു, കാർലിന്റെ മനസ്സ് ഇക്കാലത്തു അസാമാന്യമായ വിധത്തിൽ ക്ലേശപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, കാർലിന്റെ വേദാന്തസിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കു ഇക്കാലത്തിനിടയിൽ ഒരു മാതിരി ഇരുത്തം വന്നു. മകന്റെ വേദാന്തവാദങ്ങൾക്കു ചേട്ടു പിതാവു വളരെ മുഷിഞ്ഞു; തന്റെ മകൻ, ലോകത്തിൽ ധനം നേടി

പ്രബലനായിരിക്കാൻ നോക്കുന്നതിനു വകരും, വേദാന്തിയായി മനോരാജ്യം കൊണ്ടു ജീവിതം പാഴിലാക്കുന്നുവല്ലോ, എന്നുവു സനവും പിതാവിനുണ്ടായിരുന്നു. പിതാവു പുത്രനു അയച്ചിരുന്ന ഒരു കത്തിൽ ധനത്തിന്റെ കാര്യം അപ്പറ്ററി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരുന്നു:— “.....ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റിയേ നിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഞാനറിയാതുള്ളൂ. ആ വിഷയത്തിൽ നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു നീ പറയുന്നമില്ല. മറ്റൊരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു മല്ല ഞാൻ പറയുന്നതു; ആ നിരീക്ഷപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ധനത്തെക്കുറിച്ചു മാത്രം..... ഒരു ഹിസ്തോ അതേത്രയോ വിലയേറിയതാണെന്നു നീ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതായിത്തന്നെപ്പോയില്ല.... നീ പറയുന്ന തത്വങ്ങളൊന്നും എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ലെന്നു നീ അഖലമായി വിചാരിച്ചുകൊള്ളുന്നുമുണ്ടു?”— ഇതുകൊണ്ടൊന്നും കാർൽ തന്റെ പദ്ധതിയിൽ നിന്നു പിന്തിരിഞ്ഞില്ല. ആ യുവാവു വേദാന്തത്തിലും രാജ്യമിമാംസയിലും ചാടി നിർത്തിത്തുടങ്ങിയിരുന്നതിനാൽ, ജനസമുദായത്തിന്നു വിപ്ലവകരമായ പുതിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉപദേശിക്കുന്ന ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതുകകൂടി ചെയ്തു. ‘ഡോക്ടർ’ എന്ന പദവികായി താൻ ചെയ്തിരുന്ന ശ്രമങ്ങൾ ഈ പ്രബന്ധം നിമിത്തം നിഷ്പ്രഭമാവുമെന്നു കൂടെ ശങ്കിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. രാജ്യഭാണാധിപ്താവാക്കു കാർലിന്റെ പേരിൽ അതുപ്ലീതോന്നിയതിനാൽ, സർവ്വകലാശാലയിൽ എങ്ങാനും ഒരു ‘പ്രൊഫെസ്സർ’ ആകാനുള്ള ഭാഗ്യവും, അന്യമില്ലാതായി. മകന്റെ ഈ വകപ്രബന്ധങ്ങൾ കണ്ട അമ്മൻ എത്രയേറെ വിഷാദം പൂണ്ടു എന്നു വിസ്മരിക്കേണ്ട ആചര്യമില്ലല്ലോ. മാതാവിന്റെ വ്യസനം അതിലിരട്ടിയായിരുന്നു. മകൻ നല്ലൊരു തൊഴിലിൽ പ്രവേശിച്ചു ധനം സമ്പാദിച്ചു ഉയർന്ന നിലയിലെത്തിയിരിക്കുന്നതു കാണാൻ കൊരിച്ചിരുന്ന മാതാവിനു, തന്റെ ആശങ്കയെല്ലാം നിഷ്പ്രഭമായി, എന്നു ബോധ്യപ്പെട്ടു. മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ വാത്സല്യപൂർവ്വമായ അനേകങ്ങളും, മകന്റെ മദോല്ലാസകലിതമായ മനോരാജ്യസങ്കല്പങ്ങളും തമ്മിൽ ഇടയകയും, മകൻ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ഹൃദയത്തെ നാനാ

വ്യവസ്ഥകളുടെ രണാങ്കണമാക്കുകയും ചെയ്തു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മ
യല്ലോ. എന്നാൽ, കാർൽ, തന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്കും ബ
ന്ധുക്കൾക്കും വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കിയെങ്കിൽ, ലോകം സന്തോഷവാ
ർത്ത അറിയിക്കുന്നവനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. കുടുംബത്തിനു
ണ്ടായ നഷ്ടം ലോകത്തിനു ലഭമായി, എന്നു അനന്തരചരി
ത്രം തെളിയിക്കുന്നതാകുന്നു.

൩. കാർൽമാർക്സിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസദശ കൌതുകകര
മായിരുന്നു എങ്കിൽ, വിവാഹം അവിടലറെ സ്മരണീയമായിരു
ന്നു. കുട്ടിക്കാലത്തു ഒന്നിച്ചു കളിച്ചവളർന്നിരുന്ന ജോഹന്നാബേ
ർത്താജിവി ജെന്നി എന്ന സുന്ദരിയായ ഒരു യുവതി മാർക്സിനെ
തന്റെ പ്രേമഭാജനമായി കരുതിയിരുന്നു. ഈ സ്ത്രീരണം ധനം
കൊണ്ടും വംശശ്രേഷ്ഠതകൊണ്ടും പ്രബലമായ ഒരു പ്രഭുക്കുടുംബ
ത്തിൽ ജനിച്ചവളും, വരനായ മാർക്സ് നിർദ്ധനനായ ഒരു
ഗ്രാമധ്വാനം, ആയിരുന്നതുകൊണ്ടു, അവർ തമ്മിൽ സാമുദാ
യമായ സ്ഥാനത്തിൽ വളരെ അകന്നിരുന്നു. എങ്കിലും അവരു
ടെ അനുരാഗത്തെ ഭഞ്ജിപ്പാൻ എത്ര ഭൗതികശക്തിക്കും സാധ്യ
മായിരുന്നില്ല. വിവാഹം ഏതയും കൃതാർത്ഥമാകുന്നതായിരു
ന്നു എന്നതു അവരുടെ ജീവിതം തന്നെ ദുഷ്കാരപ്പെടുത്തി. മാ
ർക്സിന്റെ സമവിഷമദശകളിലൊക്കെ, ജെന്നിയും, ഭർത്താ
വിനെ അനുഗമിച്ചിരുന്നു. ജന്മനാ തനിക്കു ലഭിച്ചിരുന്ന സമ്പ
ന്നുവണ്ണത്തെ ത്യജിച്ചു, ഭർത്താവൊന്നിച്ചു, ദരിദ്രന്മാരായ കൂട്ടിവ
ലക്കാരുടെ അഭ്യുദയത്തിനായി ഉത്സാഹിച്ചിരുന്ന ഈ സ്ത്രീര
ണം, മുപ്പത്തിയെട്ടു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു. മൂപ്പു അവരെ തമ്മിൽ
പിരിക്കുംവരേ, ഭർത്താവിന്റെ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കായി
രുന്നു തന്നെ തന്റെ ജന്മത്തിനു സാഫല്യം നൽകി.

൪. മാർക്സിനു ഈ കാലത്തു നിത്യത കഴിപ്പാൻള്ള മാ
ർഗ്ഗം, രാജ്യകാലങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വർത്തമാനപത്രങ്ങൾക്കു ഉ
പന്യാസങ്ങൾ എഴുതിക്കൊടുക്കുകയായിരുന്നു. ഈ വഴിക്കു ത
ന്റെ ഉപജീവനത്തിനു വക ഉണ്ടാക്കിയതിന്നും പുറമെ, രാജ്യത

ത്രം സംബന്ധിച്ച തനിക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെ ജനങ്ങളുടെയിടയിൽ പ്രചാരപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാധിച്ചു. ജെർമനിയുടെ അവസ്ഥ ഈ സമയം വളരെ വികൃതപ്പെട്ടതായിരുന്നു. ഭരണത്തിനുമുമ്പെടുത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ സേപമാധികാരം നടത്തിയിരുന്നു; ഇവരുടെ തലവനായി നിന്നിരുന്നതു പ്രത്യയിലെ രാജാവുമായിരുന്നു. ജനങ്ങൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നതു അനുവദിച്ചിരുന്നിനില്ല; പ്രജകളുടെ ഹിതവും ഇഹമുഖം അനുസരിച്ചു ഭരണം നടത്തുന്നതിനായി ചില വ്യവസ്ഥകൾ ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നതൊന്നും ഫലിച്ചിരുന്നില്ല. ജെർമനിക്കുള്ളിൽ തന്നെ വടല ചെറിയ സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഇടതവിധം സേപമാധികാരപരമായ ഭരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. പ്രജകളുടെ ക്ഷേമത്തിന്നു യാതൊരാൾക്കും മുമ്പെയില്ലായെന്ന പ്രകാരത്തിൽ ഭരണിയാഭാസമായി നടത്തിവന്ന ഈ ഭരണസമ്പ്രദായത്തെ അടിച്ചുടച്ചു വടക്കുഭാഗമെന്നു ജെർമനിയിലെ വിജ്ഞാതാരിൽ മുമ്പാകെക്കൊണ്ടു ആഗ്രഹിക്കയും, അതിലൊക്കെയും ഉദ്യമിക്കയും ചെയ്തു. ഇവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ മാർക്സ്സും ചേർന്നു. മാർക്സ്സ് “റൈനിഷ് സെക്ടററണ്ട്” (റെനിഷ് ഗജററണ്ട്) എന്ന പത്രികയിൽ രാജ്യതന്ത്രവിഷയമായി എഴുതിവന്ന ഉപന്യാസങ്ങൾ ജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചു. ഏറെത്താമസിയാതെ, മാർക്സിന്നു മേല്പട്ടി പത്രികയുടെ അധ്യപസ്ഥാനം ലഭിക്കയും, മാർക്സ്സ് അതിനെ അത്യന്തം ധൈര്യത്തോടും സാമർത്ഥ്യത്തോടും കൂടി നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ, മാർക്സിന്റെ നടപടികളിൽ ആക്ഷേപം വന്നതും എഴുതിയിരുന്ന അതിപരമമായ ഉപന്യാസങ്ങൾ നിമിത്തം, മാർക്സിന്റെ പേരിൽ പൊലീസധികൃതന്മാർക്കുണ്ടായ ഭരണാധികാരിത്തടങ്ങി; ഫ്രൗൺ- ഏപ്രിൽ മാസത്തിൽ, പൊലീസുകാർ മേല്പട്ടി പത്രികയെ മുടക്കുകയെ ചെയ്തു. മാർക്സ്സ് ഈ സംഭവത്തെക്കുറിച്ചു നെൻറ ചെങ്ങാതിയായ ഫ്രീഡ് ഇപ്രകാരം എഴുതി:— “ഉൽപത്രികയേക്കാൾ ഇതാ മാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു സേപമാധികാരം അതിന്റെ സർവ്വശക്തികളോടും കൂടി ലോകത്തെ അവലോകനത്തിനായി ഇതാ നഗ്നവസ്ഥയിൽ നില്ക്കുന്നു—” ഇതിന്നു

ജ് മറപടിനൽകി:— “ഒന്നു രണ്ടുജ്യോഗസ്ഥനാക്കു വേണ്ടിയൊ, രാജാവിനുവേണ്ടി തന്നെയോ, ജെർമനിയിലെ വർത്തമാനപത്രങ്ങളെയൊക്കെ മുടക്കപ്പെട്ടൊൻ മട്ടികയില്ല.....പത്രകാഴ്ചയിൽ പുതിയ പോക്കളും ഏർപ്പാടുകളുണ്ടെന്നു ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, ജെർമനിക്കു പുറമേ പോയി കാഴ്ചയും സാധിക്കുമെന്നു നിശ്ചയിക്കാം.”

ഒ. ജെർമനിയിലിരുന്നുക്കൊണ്ടു ഗവർണ്മെന്റിന്റെ നൂതനതകളെ മുന്നറിപ്പുവാൻ സൗകര്യമില്ലെന്നു മാർക്സിനു മനസ്സിലായി. മാർക്സിനു പരമ്പ്രീസ് വിഭാഗക്കാരുടെ ചില അഭിപ്രായങ്ങളിൽ മുഖ്യതന്നെ താൽപര്യം മുളച്ചിരുന്നു. യൂറപ്പിലെ കൂലിവേലക്കാരുടെ ദാരിദ്ര്യത്തെ പരിഹരിക്കുവാൻ ‘കമ്മ്യൂണിസം’ എന്ന സമഷ്ടിവാദമാണു ഉത്തമമായ ചികിത്സാമാർഗ്ഗമെന്നു ആ പരമ്പ്രീസ് വിഭാഗക്കാർ അഭിപ്രായമായിരുന്നു. ഈ സിദ്ധാന്തം മാർക്സിന്റെ മനസ്സിൽ സ്ഥൂലവണ്ണം പതിഞ്ഞു. രാജ്യകാഴ്ചങ്ങളിൽ പ്രജാസഭാതത്വശാധികാരം സിദ്ധിക്കുന്നതിനു ഉത്തുഹാസിക്കുന്നതൊക്കൊപ്പം, ദാരിദ്ര്യവരായ കൂലിവേലക്കാരുടെയും കൃഷിപ്പണിക്കാരുടെയും ക്ലേശമാധനത്തിനു വേണ്ടുന്ന ധനകാര്യവ്യവസ്ഥകൾ കൂടി ചെയ്യേണ്ടതു അത്യന്തം ആവശ്യകമാണെന്നു മാർക്സിനു ബോധപ്പെട്ടു. അതിനുള്ളും, പരമ്പ്രീസ് സമഷ്ടിവാദക്കാരുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയും അതഥശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെയും പഠിക്കാനും നിശ്ചയിച്ചു. ഈ ഉദ്ദേശത്തോടു കൂടി, മാർക്സ്, ജെർമൻരാജ്യത്തെ വെടിഞ്ഞു പാരിസ് നഗരത്തിലെ ഒരു പോയി; അവിടെ ചെന്നെത്തിയപ്പോൾ തുടങ്ങി, മാർക്സ് തന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു നവീന ദശയെ പ്രാപിച്ചു.

൩. എന്നാൽ പാരിസ്സിൽ ചെന്നു പരമ്പ്രീസ്കാരുടെ സമഷ്ടിവാദതത്വങ്ങൾ പഠിക്കു മാത്രമല്ല ചെയ്യതു; ജെർമൻരാജ്യകാഴ്ചങ്ങളെ ‘എററി വെള്ളാവവെപ്പൻ’ പാരിസ്സിൽ തന്നെ പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്ന ‘വേർവർട്ട്സ്’ (Vorwärts) എന്നൊരു പുതിയ പത്രികയുടെ അധിപസ്ഥാനവും, മാർക്സ്, കൈ

യെന്നു. പ്രകൃതിവർദ്ധനയുടെ മേൽ, മനുഷ്യ വർദ്ധിച്ചിരുന്ന മണ്ണുകൾക്കുള്ള അത്ഭുതപരമായ വിജയം പെട്ടെന്നുണ്ടായി. പ്രകൃതിയുടെ സേവനമാർഗ്ഗങ്ങളായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഈ വിജയം വിജയങ്ങളായ ശരണമെടുത്തു. സാമൂഹിക ശക്തി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല, പ്രകൃതിവർദ്ധന, അതുനിമിത്തം, പരസ്പരസഹവർത്തനത്തിന്റെ, മാർക്സിന്റെ പരസ്പരമുള്ള ഉപയോഗമെന്നും. പരസ്പരസഹായം ഇക്കാലത്തു തീരെ ഭൂമിയിൽനിന്നു ലഭിച്ചു. ഫലിപ്പ് എന്ന രാജാവിന്റെ ആധിപത്യത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നതും കൊണ്ടു, പ്രകൃതിവർദ്ധനയുടെ അപരമായ പാഴായിപ്പോയില്ല; മൗഢ്യം- ജനവർദ്ധനയ്ക്കായി, പരസ്പരസഹായം, മാർക്സിന്റെയും മേൽപ്പടി പട്ടികയ്ക്കു ഉപയോഗങ്ങളെപ്പറ്റി കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്ന മറ്റു ചിലരെയും പാർസിയ്ക്ക് നിന്നു ബഹിഷ്കരിച്ചു. മാർക്സ് തന്റെ ഭാഗ്യവശത്തു കിട്ടിയൊക്കുന്നതിന്നു ബ്രസ്സൽസിലെ പോയി; ബെൽജിയം രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായ ആനഗരിയിൽ മൂന്നുകൊല്ലക്കാലം പാർത്തു. ഇക്കാലങ്ങളിൽ, മാർക്സിന്നു, ജെർമനിയിൽ നിന്നു രാജകുമാർത്ഥ്യം വെട്ടി ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ചില ജെർമൻപ്രവാചകന്മാരും ആ നഗരിയിൽ കൂട്ടുകാരായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ബ്രസ്സൽസിൽ പാർത്തിരുന്ന കാലത്തായിരുന്നു, മാർക്സിന്നു ജെർമൻസമൂഹവാദകരുമായി അധികം അടുത്ത കൂട്ടുകെട്ടുണ്ടായതും, യൂറപ്പിൽ വരുത്തിയ സമൂഹവാദകരുടെയൊക്കെയൊന്നു സന്ധ്യദിനവും സംഗതിയായതു. 'ജെർമൻ പ്രൊക്കിങ്ങ് മെൻസ് ക്ലബ്ബ്' എന്നപേരിയായി ജെർമൻസമൂഹവാദകരുടെ വരുത്തായ ഒരു സന്ധ്യദിനമായിരുന്നു പുറപ്പെട്ടു; ജെർമനിയിൽ നിന്നു നിഷ്കാസം ചെയ്ത ജെർമൻ ആ നഗരിയിൽ നടത്തിവന്ന 'ഡെമോക്രാറ്റിക് സൊസൈറ്റി' എന്ന പട്ടികയുടെ ആധിപത്യവും മാർക്സ് കൈവശപ്പെടുത്തി. പരസ്പരസഹായം ജെർമനിയിലുള്ള ഉൽപന്നങ്ങളായ രാജകുമാർത്ഥ്യം നേടുന്നതുമായി, മാർക്സ് നിരന്തരം കരുതപ്പെടുകയും നേടുന്നതുമായ കൃഷിയെക്കുറിച്ചു കൂട്ടി അവരെടുത്ത അർത്ഥശാസ്ത്രത്തെക്കുറിച്ചു പ്രസ്താവിക്കുകയും

ചെയ്തിരുന്നു. പലപ്പോഴായി പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന സമൂഹിവാദസംഘങ്ങളെയൊക്കെ കൈമുറുപ്പാനും മാർക്സ് ഉദാഹരിച്ചിരുന്നു. ലണ്ടനിലെ ജേർമൻസമൂഹിവാദസംഘക്കാരുമായി കത്തോടപാട്ടുകൾ ചെയ്തും, അവരുടെ തലസ്ഥാനം ബ്രസ്സൽസിലാക്കിയാൽ തനിക്കു നേരിട്ട് ജനോപകീർത്തി കഴിയുമെന്നു അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഇതും സാധിച്ചതിന്റെ ശേഷം, മാർക്സ്, ഒരു 'കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ലീഗ്' (സമൂഹിവാദപാതയ്ക്കു) സ്ഥാപിക്കുകയും, ഇന്നും പ്രഖ്യാതമായിട്ടുള്ള 'കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോ' എന്ന വിജ്ഞാപനപത്രം എഴുതിയതുകൊണ്ടുമാണ് ചെയ്ത ഉണ്ടായി.

൨. ഈ സമൂഹിവാദവിജ്ഞാപനപത്രിക അച്ചടിച്ചുകിട്ടിയതു ഫ്രാങ്ക്-ഫ്രൈബർഗ്-നു-യായിരുന്നു; അതേദിവസം തന്നെ, ഫ്രൈബർഗ്-നു-യായിൽ ഭാണകാർയ്യവിദ്യവും നന്നായിക്കുറന്നുവന്ന വർഗ്ഗമാനം പോകുന്നതിൽ പരന്നു. പ്രമേയ്യുടെ സ്വാതന്ത്ര്യാധികാരത്തെ സ്ഥാപിക്കാനും രാജാധിപത്യത്തെ ധ്വംസിക്കാനുമായിരുന്നു ജനങ്ങൾ ഉണ്ടായതു; രാജാവായ ലൂയിഫിലിപ്പുവേക്കെന്നനായി പാരീസ്സിൽ നിന്നു കളിപ്പോടി. പുന്നാലെ, മൂന്നുകൊല്ലം മുമ്പു മാർക്സ്സിനെ പാരീസ്സിൽ നിന്നു ബാലിക്കിട്ടു മന്ത്രിപുറംഗവരും, പലരുന്നും ചൊല്ലി പരമേശ്വരരാജാധിപത്യം ഇങ്ങനെ നാമാവശേഷമാകയും അതിന്നു പകരം, പ്രജാസമുദായരാജ്യഭരണം എന്ന 'റിപബ്ലിക്' വ്യവസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

൩. ഇതിനിടയിൽ, മാർക്സ്സിന്റെ ആത്മപ്രശ്നങ്ങളേററ ഉള്ള മൂലം പുന്നായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന പ്രജാപുറംഗവർമേണ്ട, മാർക്സ്സിനെ ബെൽജിയത്തിൽ നിന്നു നിഷ്കാസിപ്പാനായി ബെൽജിയംഗവർമേന്മാധികൃതന്മാരെട്ടു യാചിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, പ്രജാസമുദായപ്രകാരം മെച്ചിച്ചില്ല. എങ്കിലും ബെൽജിയത്തിൽ കൂലിപ്രവക്കാരടെയിടയിൽ സമൂഹിവാദം സാമാന്യമായിരിക്കുകയും ഉള്ളതിനാലായി പരന്നുപിടിക്കുന്നുവെന്നു കണ്ടു,

ബെൽജിയംഗവർമേണ് ഭിതിയാൽ വ്യാകുലപ്പെട്ടു, മാർക്സിനെ ബന്ധിക്കയും, ആ രാജ്യത്തിൽ നിന്നു ഉടൻ പുറമെ പൊയ്ക്കാളുവാൻ ആജ്ഞാപിക്കയും ചെയ്തു.

൯, ഭാഗ്യം മാർക്സിന്നു അനുകൂലമായി നിന്നു. പരസ്പരം രാജ്യപരിവർത്തനത്താൽ, മാർക്സിന്നു, പാരിസ്സിൽ കടപ്പാൻ വൈഷമ്യം നീങ്ങി. എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞാൽ പോരാ; പരസ്പരസംഗവർമേണ്, അതിലെ ഒരു ഗം മുഖേന പാരിസ്സിലെക്കു ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായി ചെയ്തിരുന്നു. നൂറംസംശാസനയാൽ മാർക്സിനെ യാതൊരു രാജ്യത്തുനിന്നു ബഹിഷ്കരിച്ചുവോ, യാതൊരു രാജ്യത്തിനുള്ളിൽ മാർക്സ ലോകത്തു ഒരു ഭാഗത്തു ഉറപ്പിക്കുവാൻ യത്നിച്ചിരുന്നുവോ, ആ രാജ്യം മാർക്സിന്റെ പ്രത്യാഗമനത്തെ യാചിച്ചു എന്നതു വിസ്മയാവഹം തന്നെയാണു. മാർക്സ പാരിസ്സിൽ ഏറെക്കാലം പാർത്തില്ല; ഏതാൻ മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ജർമ്മനിയിലെക്കു തന്നെ മടങ്ങിപ്പോയി. അവിടെ സ്റ്റുറനിക്ക് സെർറൻസ് എന്ന പേരിൽ ഒരു പുതിയ പത്രം പുറപ്പെടുവിപ്പാനായിരുന്നു മാർക്സ് മടങ്ങിച്ചെന്നതു. അതിവസ്തം, ചുവപ്പു-ഭൂമി ൧-൯, കൊളോൺ നഗരത്തിൽ നിന്നു, മേല്പടിപത്രത്തിന്റെ ഒന്നാം ലക്കം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. പ്രജാസമൂഹത്തിന്റെ ഹിതാവകാശങ്ങളെ മുൻനിർത്തി കൊണ്ടു പ്രജാധികാരത്തെ പ്രബലപ്പെടുത്തുന്നതിനായിരുന്നു ഈ പത്രത്താൽ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതു. എന്നാൽ, ജർമ്മൻഗവർമേണ്ടിന്നു ഇതിൽ ഒട്ടും മനസ്സുവെച്ചു ഉണ്ടായില്ല. അജ്ഞാതമായിട്ടു മുക്കം ചെയ്ത പത്രത്തിന്നും ഈ പുതിയ പത്രത്തിന്നും തമ്മിൽ സ്വപരപ്രത്യാസം അല്പവും ഇല്ലെന്നു ഗവർമേണ്ടിനു ബോധ്യപ്പെട്ടു. ഗവർമേണ് മാർക്സിന്റെ 'മണ്ഡ പൊളിമോൻ' തരംനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

൧൦. ഇക്കൊല്ലത്തിൽ തന്നെ, കൊളോണിൽ വെച്ചു ഒരു 'ഡെമോക്രാറ്റിക് കാങ്ഗ്രസ്' (പ്രജാതന്ത്രിയാലോചന സംഘം) കൂടിയിരുന്നു; അതിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മാർക്സ് മുമ്പ

നായും നിന്നിരുന്നു. മാർക്സിന്റെ ഉത്സാഹത്തെ കണ്ടറിഞ്ഞ അൽബെർട്ട് ബ്രീസ് വെൻ എന്ന അമേരിക്കൻ സോഷ്യലിസ്റ്റ് പ്രതിനിധി എഴുതിയിരിക്കുന്നതായിരുന്നു:— “പ്രജാധികാരത്തെ പ്രബലപ്പെടുത്തുവാനായി ഉത്സാഹിച്ചുവരുന്നവരുടെ നായകനായ കാർൽമാർക്സിനെ ഞാൻ അവിടെ കണ്ടു. വേല, മൂലധനം എന്നിതുകൾക്കെതിരെ മാർക്സ് എഴുതിട്ടുള്ള ഉപന്യാസങ്ങളും അതെ സമയം തന്നെ അദ്ദേഹം വിസ്മയിപ്പിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്ന സാമൂഹികാർത്ഥപ്രസിദ്ധാന്തവും കൊണ്ടാണ് യൂറോപ്പിലെ സോഷ്യലിസംഗതികൾക്കു ഏറെ ഉണർച്ചയുണ്ടായിട്ടുള്ളതു; മറ്റൊരാളുടെയും ഉപന്യാസങ്ങൾക്കു ഇത്ര ശക്തി ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മാർക്സ്, ആ സമയം, കീനിയുടെ മുകൾപ്പടവുകളിൽ കയറിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു; പ്രായം മുപ്പതുവയസ്സു വരും; ഏകദേശം അധികമില്ല; അവയവങ്ങൾ ദൃഢവിഭജനങ്ങളാണു. മുഖം കമറിയവും, തലമുടി കറുത്തു തിങ്ങിയതും ആണു. മുഖഭാവം കണ്ടാൽ ഈ ജ്ജ്വലപിതനാണെന്നു ഗ്രഹിക്കാം. തന്റെ നിലവിട്ടുകൊണ്ടു സ്വഭാവഗുണത്തിന്റെ പിന്നിൽ ഒരു ധീരാത്മാവിന്റെ ഉത്സാഹവും അമർപ്പും കളിയാടുന്നുണ്ടായിരുന്നു. മാർക്സ് കോടീശ്വരന്മാരുടെ ശക്തിയെയും ലുണനക്രിയകളെയും സ്വാതന്ത്ര്യപരതയെയും, കൂലിവേലക്കാരെ അവർ അടികളാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നിനെയും അത്യന്തം വെറുത്തു പറഞ്ഞു.....നമ്മുടെ ധനകാര്യവ്യവസ്ഥകളെക്കുറിച്ച് ആ ചൊരപ്പെക്കാരൻ ഇദംപ്രഥമമായി പറഞ്ഞ ആക്ഷേപങ്ങളെ ഞാൻ സ്മരിക്കുന്നുണ്ടു. ആ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഒരുക്കാലത്തു റൂഡോക്കത്തെ പിടിച്ചെടുത്തു കിമുക്കുമെന്നോ, അവ, പണ്ടേക്കു പണ്ടേ നാം ആദരിച്ചവന്നിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥാപനങ്ങളെ അടിയോടെ ഇളക്കിമറിക്കുവാൻ തെന്നുകോലായിത്തീരുമെന്നോ അന്നു സ്വപ്നപി വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല.....”

൧൧- പത്രപ്രവർത്തനത്തിൽ ശ്രദ്ധയും രാജ്യതന്ത്രകാര്യത്തിൽ പ്രാജ്ഞാഭാവവും ആയ ഈ വിരഹകണ്ഠന്റെ ശിരസ്സിൽ ജെർമനുഗവർണ്മേണ്ടിന്റെ ഇരമ്പുലക്കു പതിപ്പാൻ കാലം

എന്റെ കഴിയേണ്ടിയിരുന്നില്ല. മൗശൻ- ഫെബ്രുവരി ൧൯-
മാർക്സിന്റെയും കൂട്ടരെയും ഗവർണ്മെന്റ് ഒരു കേസിൽ കുടുക്കി
ഇവർ അവർക്കുള്ള പബ്ലിക് പ്രോസിക്യൂട്ടറെ (സർക്കാർ വക്കീ
ൽ) യും ചില കൺസ്റ്റബിൾമാരെയും അപകീർത്തിപ്പെടുത്തുന്ന ഉപ
ന്യാസങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞതിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു എന്നായിരുന്നു
ഇവരുടെ മേൽ ചുമത്തിയ കുറ്റം. മാർക്സ് താൻ തന്നെ പ്ര
തിഭാഗത്തേക്കു വേണ്ടുന്നതൊക്കെ വ്യവഹരിച്ചു. ഒരു മണിത്തു
റോളം നേരം നടന്നിരുന്ന പ്രതിഭാഗപ്രസംഗത്തിൽ, മാർക്സ്,
ആ രാജ്യത്തിലെ ഭരണകാര്യനിർവ്വാഹകന്മാരെപ്പറ്റി നിർദ്ദ
ശ്വേഷപം പറഞ്ഞിരുന്നു. പ്രസംഗത്തെ ഉപസംഹരിച്ചതു ഇ
പ്രകാരമായിരുന്നു:— “ജെർമനിയിലെ ഇപ്പൊഴത്തെ പൊതു
വായ രാജ്യകാര്യനിലയെ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ മാത്രമല്ല, പ്രകൃതി
യിലെ രാജ്യകാര്യസ്ഥിതികളെ ചിന്തിക്കുമ്പോഴും, ഗവർണ്മെന്റി
ന്റെ ഏതൊരു പ്രവൃത്തിയെയും അത്യന്തം അവിശ്വാസത്തോ
ടേ നിരൂപിക്കുന്നതിനും, ഭരണവ്യവസ്ഥയുടെ ഏതു സ്വപ്തമായ
ദൃഷ്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളതും നന്ദനം ചെയ്തു പൊതുജനങ്ങളെ ധ
രിപ്പിക്കുന്നതിനും ഞങ്ങൾക്കു കടമയുണ്ടെന്നു ബോധ്യമായിരിക്ക
ുന്നു” .....നിയമവിരുദ്ധമായ പ്രകാരം മൂന്നാഴ്ചക്കളെ ബന്ധിച്ച
തിനെപ്പറ്റി, കഴിഞ്ഞ ഭൂലൈമാസത്തിലായിരുന്നുവല്ലോ ഞ
ങ്ങൾ ആക്ഷേപം പറഞ്ഞതു. ....പീഡിക്കപ്പെട്ടവരെയും
അവരുടെ പീഡകളെയും പറ്റി പറവാൻ മുന്നിട്ടുവരേണ്ടതു പ
ത്രക്കാരുടെ കർത്തവ്യമാകുന്നു. ഇത്ര മാത്രമോ? സർക്കാർകാര്യ
മായും സമുദായകാര്യമായും ഓരോരോ ആളുകളോടു ഇടപെ
ടുന്ന കീഴ്ത്തരം ഉപാഗസ്ഥന്മാരാകുന്നു ജനങ്ങളെ അടിമകളെ
ന്നോണം ചവിട്ടിക്കൊല്ലുവരുന്നതു, എന്നു, മാനന്യന്മാരേ, നി
ങ്ങൾ അറിയേണ്ടതാകുന്നു. സാമാന്യേന കാണുന്ന സ്ഥിതികളെ
യോ, ഉയന്നതരം സർക്കാരധികാരം വഹിക്കുന്നവരെയോ പറ്റി
ആക്ഷേപം കണ്ടുപിടിച്ചു വെളിപ്പെടുത്തി ദൃഷ്ടങ്ങളെ മാറ്റുവാൻ
അവരൊടു മല്ലിടുന്നതു കൊണ്ടു മാത്രം കാര്യസാധ്യമാകയില്ല.
ഈ കൺസ്റ്റബിളിനെ, ഈ മുഷ്ട്യാരെ, ഈ വക്കീലിനെ എന്ന

രീതിയിൽ, ആദ്യെ ചൂണ്ടിപ്പറഞ്ഞു, ആക്ഷേപിപ്പാൻ പത്രക്കാരൻ മനസ്സാപ്പിള്ളിയാണെന്നു..... ഇപ്പോഴത്തെ രാജ്യകാര്യവ്യവസ്ഥകളുടെ അവലംബങ്ങളെയൊക്കെ അടിയോടെ കത്തിമറിച്ചു നശിപ്പിക്കുവാനാണു പത്രക്കാരന്റെ? ഇപ്പോഴത്തെ കർമ്മങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തെതു്— ഈ പ്രസംഗം നിമിത്തം, കോടതിയിൽ ഭൂരിപ്രമാണപ്രകടനാർ) ആയി വിളിപ്പിച്ചിരുന്നവരുടെ മനസ്സിൽ മാർക്സിനെപ്പറ്റി അനുകൂലമായ അഭിപ്രായം ജനിച്ചു; അവർ പ്രതികളെ നിർദ്ദോഷന്മാരെന്നു നിശ്ചയിക്കയാൽ, മാർക്സും കൂടും മോചിക്കപ്പെട്ടു. അപകീർത്തിക്കേസിൽ ഗവർണ്മെന്റിനു തോൽവിപറ്റിയതു കൊണ്ടുണ്ടായ ഇമ്മാർഗ്ഗം ഗവർണ്മെന്റിന്റെ പ്രതീകാരമെന്നു ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കയാണെന്നു പത്രം; രണ്ടുദിവസം കഴിഞ്ഞു, ഫെബ്രുവരി ൩-നു, മാർക്സിനെയും കൂട്ടരെയും, ഗവർണ്മെന്റ്, മറ്റൊരു കേസിൽ കുടുക്കി. രാജാവിന്റെ അധികാരത്തെ നിരോധിച്ചാൻ ആയുധം ധരിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നു ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിച്ചു എന്നായിരുന്നു കുറ്റം ആരോപിച്ചതു്. ഇതു മുഖത്തെതിൽ എത്രയോ ഗൗരവപ്പെട്ട കേസായിരുന്നു, മാർക്സ് തന്നെ ഇതിന്നും പ്രതിഭാഗം വ്യവഹരിച്ചു. ഇതിന്നും മാർക്സ് ഏറെ പ്രതിഭാധിപ്താവുവെന്നു കരുതുന്ന പ്രസംഗം ചെയ്തു. ഭൂരിമാർ, ഇതിലും മാർക്സും കൂടും നിർപാധികളാണെന്നു ഏകകണ്ഠം അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകയും; എത്രയോ ഉപദേശപ്രദമായിരുന്ന മേൽപ്പടി പ്രസംഗത്തെ അഭിനന്ദിച്ചു അവരിലൊരാളെ മാർക്സിന്റെ അടുക്കലയച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്നു വരുന്ന പരക്കയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരം, മാർക്സ്, ഇക്കാര്യം രക്ഷപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, മുമ്പാൻ-മേ മാസത്തിൽ, ദൈൻസ് സ്ഥാനങ്ങളിലെ ഡ്രെസ്ഡൻ മുഖ്യമായ ചില നഗരങ്ങളിൽ പ്രജകൾ കോടിക്കുകയാൽ, പ്രജകൾ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ സഹനശക്തി തീരെ മിശ്നായിപ്പോയി. മാർക്സിനെ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു പുറമെപോവാൻ ആജ്ഞാപിക്കയും, അദ്ദേഹത്തെ പത്രത്തെ ഗവർണ്മെന്റിന്റെ ഭരണനിർവ്വഹണസംബന്ധമായ (അഡ്മിനിസ്റ്ററേറ്റീവ്) ആജ്ഞയാൽ അമർത്തുകയും ചെയ്തു. മേ

൧൩-നു യിലായിരുന്നു പത്രത്തിന്റെ ഒടുവിലത്തെ ലക്കം പുറപ്പെട്ടത്. അതു ചെയ്ത മേയ്യിൽ അച്ചടിക്കുകയും, ജനങ്ങൾക്കു ഭേദംഭിമാനോദ്ദീപകമായ ഒരു രംഗലകാവ്യം അതിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

൧൨. മാർക്സ് വീണ്ടും ജർമ്മിയെ വെടിഞ്ഞു, പാരിസ്സിലേക്കു പോയി. ആ നഗരത്തിൽ എത്താതിന്നു അനുഭവം എന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ എഴുതിയിട്ടുള്ള മിനപത്രികയിൽ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടു:— “ഞങ്ങൾ പാരിസ്സിൽ ഒരു മാസം പാർത്തു. ഇവിടെയും ഞങ്ങൾക്കു കരകവും ശയനസ്ഥാനം ആകാത്ത വിധമായിരുന്നു. ഒരുദിവസം രാവിലെ പതിച്ചുപോലെ, പോലീസുസാർജന്റെ വന്നു ‘കാർലും കുളത്രവും’ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറിനകം പാരിസ് വിട്ടുപോയ്ക്കൊള്ളണമെന്ന ആജ്ഞയെ അറിയിച്ചു.....ലണ്ടനിൽ പാർപ്പാക്കാമെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടു ഞാൻ വീണ്ടും എന്റെ ചിട്ടറ ‘വേഫർ’ എഴുതാൻ എടുത്തു കൂട്ടി ഭാഷണം കെട്ടി. കാർൽ മുൻകൂട്ടിതന്നെ അവിടേയ്ക്കു യാത്ര പുറപ്പെട്ടിരുന്നു.”— മാർക്സിന്റെ കല്യാണം ൧൮൪൯- ജൂൺ മാസാവസാനത്തിലിടക്കായിരുന്നു ലണ്ടനിലെത്തി പാർപ്പിച്ചത്. അവിടെ വെച്ചു തന്നെ, അടുത്ത ജൂലൈമാസത്തിൽ അവരുടെ നാലാമത്തെ കുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ജനനാൽ തന്നെ ദാരിദ്ര്യദാസ്യവിന്റെ പിടിത്തത്തിൽ പെട്ടു നട്ടം തിരിഞ്ഞു കൂടി അല്പായുസ്സായിത്തീർന്നു. ൧൮൫൨-ാകൊല്ലം ആദ്യത്തിൽ, ഇദ്ദേഹം പ്രഥമമായി, മുതൽ ആ കുടുംബത്തെ സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ, ആ മാതാപിതാക്കളുടെ സങ്കടം എത്ര കഠിനമായിരുന്നു, എന്നു ഉൾക്കൊണ്ടു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗമുണ്ടു. അവരുടെ സന്താനം മാതാവിന്റെ സുനങ്ങളിൽ നിന്നു ദാരിദ്ര്യവിഷത്തെത്തന്ന മൂലം മൊയ്യിട്ടായിരുന്നു മരിച്ചുപോയതെന്നു അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. ആ കുടുംബം ആദ്യകാലങ്ങളിൽ ലണ്ടനിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന തെങ്ങിനെയെന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ, ഈ സംഭവത്തെപ്പറ്റി ആർക്കും അജ്ഞം തോന്നുകയില്ല. അവർക്കു ഏതാനും കൊല്ലക്കാലം മിക്കവാറും പട്ടിണിതന്നെയായിരുന്നു അനുഭവം, അപ്പംമേടിച്ചു കഴി

പുനഃപുനഃ, മറ്റൊരുതരം ഭക്ഷണത്തിന്നു അവർക്കു കോപ്പില്ലായിരുന്നു. ഇതിൽനിന്നും, പലപ്പോഴും, മാർക്സിസ, തന്റെ പാക്കു കിട്ടിക്കിട്ടാകാതെ കൊടുക്കയും, താൻ ഉപവസിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. മാർക്സിസ അവസ്ഥയിൽ തന്നെ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ വലിയ പാവയായിരുന്നു തന്റെ ജീവിതസമുദായത്തിന്റെ വികാസങ്ങൾ പരിചരിക്കുകയും, അതിനിടയിൽ വിശപ്പിനാൽ തളന്നു തണുപ്പാർന്ന റീബോൾഡും ചെയ്തു പതിച്ചായിരുന്നു. ഉപജീവനത്തിനായി, ലണ്ടനിലെ ചില പത്രികൾക്കു ഉപന്യാസങ്ങളെഴുതിക്കൊടുക്കുകയും എങ്കിലും, അതിന്നു തക്കതായ പ്രതിഫലം കിട്ടിയിരുന്നില്ല. അല്പസമയം പ്രതിഫലം കിട്ടിയിരുന്നതുകൊണ്ടു ആവശ്യങ്ങൾ സംധർപ്പാൻ മതിയായതുമില്ല. വേറെ വല്ല പണിയും ഏർക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു, മാർക്സിസ, തീവണ്ടിയാപ്പീസിൽ ഒരു ഗുമസ്താപ്പണിക്കു അപേക്ഷിച്ചു; കൈയെഴുത്തു നന്നെ മേൽക്കും എന്ന് കാരണത്താൽ, അതും ലഭിച്ചില്ല. ഇങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോഴായിരുന്നു, അമേരിക്കയിൽ ന്യൂ യോർക്ക് നഗരത്തിലെ 'ടൈംസ്' എന്ന പത്രത്തിന്റെ ലണ്ടൻ ലേഖനങ്ങളെഴുതുകയും ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതിന്നു പ്രതിഫലമായി ആഴ്ചയിൽ ഒരു പന്ത്രണ്ടാം കിട്ടുകയും ചെയ്തു. ഏതൊരു കാലത്തെയും ഇങ്ങനെയുള്ള കഷ്ടതകളെക്കുറിച്ചു മാർക്സിസന്റെ ഭാര്യ, എഴുതിയിരിക്കുന്നതാവിതു:— "വളരെ കാലമായിട്ടു ഞങ്ങൾ സ്വന്തം വലിയ കഷ്ടപ്പാടുകൾ സഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെപ്പറ്റി ഒരിക്കൽ പോലും ഞങ്ങൾ കൊട്ടംഗമാകാത്തതായി ഞങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയാൻ കാര്യം

സാധ്യമല്ല; ഞങ്ങളുടെ സ്വന്തം കാര്യങ്ങളെയോ ക്ലേശങ്ങളെ
യോ പുറമെയെങ്ങാനും പ്രഘോഷിച്ചിട്ടില്ല.....(സ്പെനിങ്ഗ്
ജററ്റ്) പത്രത്തിന്നു രാജ്യകാര്യവിഷയമായും തന്റെ ചെങ്ങാതിക
ൾക്കു പരസമാനസംബന്ധമായുമുള്ള മാനത്തെ രക്ഷിപ്പാനായി,
അദ്ദേഹം (മാർക്സ്) എല്ലാഭാരങ്ങളും തന്റെ ചുമലിൽ തന്നെ
വഹിച്ചുകൊള്ളുകയും, തന്റെ ആഭായങ്ങളെല്ലാം ചെലവുചെയ്ത
യും, നാടുവിട്ടുപോകുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, തന്റെ കീഴിൽ ജീവനക്കാ
രായിരുന്ന പത്രാധിപന്മാരുടെയും മറ്റും മാസപ്പടി കണക്കിൽ
കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. — നാട്ടിൽനിന്നു ബലാൽകാരമായി
ട്ടായിരുന്നു ഗവർണ്മെണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ നിജ്യാസിപ്പിച്ചതു എന്ന കഥ
യോ ഇരിക്കട്ടെ. ഞങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കായിട്ടു യാതൊന്നും കരുതി
വെച്ചിരുന്നില്ലെന്നു നിങ്ങൾക്കു അറിവുണ്ടല്ലോ; ഞങ്ങളുടെ പക്ക
ൽ ശേഷിച്ചിരുന്ന എന്റെ വെള്ളിപ്പാത്രങ്ങളെ പണയം വെപ്പാ
നായി ഞാൻ ഫ്രാങ്ക്ഫർട്ടിൽ പോയി; കൊളോനിൽ വെച്ചു എ
ന്റെ രട്ടമട്ടു സാമാനങ്ങൾ വിറ്റു..... ലണ്ടനെക്കുറിച്ചു ലണ്ട
നിലെ സ്ഥിതികളെക്കുറിച്ചും നിങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നുണ്ട
ല്ലോ. മൂന്നു കുട്ടികൾ, പോരാഞ്ഞിട്ടു നാലാമതൊന്നിന്റെ ഭര
നം! വിട്ടുവാടകയ്ക്കു മാത്രമായി മാസമൊന്നിനു നാല്പത്തിരണ്ടു താ
ലർ* (ജെർമൻ നാണയം) ഞങ്ങൾ കൊടുത്തു.....ഞങ്ങളുടെ
കൈക്കൽ പണമില്ലാതായി.....കുഞ്ഞിനു മൂലകൊടുപ്പാൻ ഒരു
തേയ്യയെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിന്നു ഗതിയില്ലാഞ്ഞു, ഞാൻ തന്നെ,
നേഞ്ഞിലും പുറത്തും ഇടവിടാതെ ഉറങ്ങാൻ കൊണ്ടിരുന്ന വേദ
നകളെ സാധിച്ചുകൊണ്ടു കുഞ്ഞിനു മൂലകൊടുപ്പാൻ രീച്ചുചെട്ട
തി. ....കയ്യോ! ആ പാവപ്പെട്ട ശിശു എന്റെ ക്ലേശങ്ങളെ
നിപാനംചെയ്തു ചെയ്തു, ജനനാൽ പ്രദീപി, രാപകൽ കിടന്നുറ
കയായിരുന്നു..... ഈ നിലയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ, ഒരുദിവസം,
അപ്രതീക്ഷിതമായി ഞങ്ങളുടെ വീട്ടുകാരി മുറിക്കുള്ളിൽ ഏകദേശ
നാം വീട്ടുവാടകയിൽ ൨൫- താലർ അമ്പലുടെ കൈക്കൽ ഞങ്ങൾ

* 'താലർ' എന്ന ജെർമൻനാണയത്തിന്നു ഇപ്പോഴത്തെ മൂല്യമൂന്നു
ഷില്ലിങ് അതാവിട്ടു രണ്ടുകാലുറപ്പിക ആകുന്നു.

റം കൊടുത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു, ബാക്കി വാടക വീട്ടിന്റെ ഉടമസ്ഥരുടെ പക്കൽ എല്പിച്ചാൽ മതിയാകുമെന്നു അവർ കരാറും ചെയ്തിരുന്നു. അവർ അങ്ങനെയൊന്നും കരാറുചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു പറയും, വാടകവകയിൽ കൊടുക്കേണ്ടിയ അഞ്ചു പവൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഉടനടി കൊടുപ്പാൻ ഞങ്ങൾക്കു സാധിച്ചില്ല; അതുനിമിത്തം രണ്ടു കൺസുബിൾമാർ മുറിക്കുള്ളിൽ കടന്നു എന്റെ ചില്ലറ വാടകക്കളാക്കെ കൈയടക്കി. മെത്തകൾ, തൂണികൾ, കുപ്പായങ്ങൾ, എന്നുവേണ്ടാ, എല്ലാ സാധനങ്ങളും, എന്റെ പാവപ്പെട്ട കിഴിയിന്റെ തൊട്ടിലും, രണ്ടു പെൺകുട്ടികളുടെയും കുളിസ്സാമാനങ്ങൾ കൂടിയും, അവർ പിടിച്ചെടുത്തു; കുട്ടികൾ രണ്ടും അവരുടെ കുളിസ്സാമാനങ്ങൾക്കു സമീപം നിന്നു ഉറക്കെ കരയുകയായിരുന്നു. രണ്ടു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ, അവർ എല്ലാ സാമാനങ്ങളും ഒന്നൊഴിയാതെ കൊണ്ടുപോയ്ക്കളയുമെന്നു ഭീഷണിപ്പെടുത്തി. ഞാൻ, അവിടെ വെറുംനിലത്തു, തണുത്ത മരവിടുന്ന കുട്ടികളെയും വെച്ചുകൊണ്ടു കിടന്നിരുന്നു.....പിറ്റേന്നു ആ വിടുവീട്ടു പോകേണ്ടി വന്നു. തണുപ്പു, മഴ, മൂടൽ— ഇതായിരുന്നു സമയത്തിന്റെ അവസ്ഥ. ഭർത്താവു പുറമെപോയി വീടനുഷ്ഠിക്കുകയായിരുന്നു. നാലു കുട്ടികളുണ്ടെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ, യാതൊരാളും പാപ്പാൻ സ്ഥലം തരുകയില്ലെന്നായി. ഒടുവിൽ, ഒരു ഇഷ്ടൻ ഞങ്ങളെ സഹായിച്ചു. മരുന്നപിടിക്കാമെന്ന്, അപ്പക്കച്ചവടക്കാമെന്ന്, കശാപ്പുകാരൻ, പാല്ക്കാരൻ— ഇവരൊക്കെ പരിമേിച്ചു ഓടിഎത്തി പണം ആവശ്യപ്പെട്ടു; അവരുടെ കടം വിട്ടുനതിനായി ഞാൻ എന്റെ മെത്ത വിറ്റു.....ഞങ്ങളുടെ വാടകക്കുല്ലം വിറ്റു തീർന്നപ്പോൾ, കടക്കാരുടെയൊക്കെ തൃപ്തിപ്പെട്ടതാൻ കഴിഞ്ഞു. റാറ കാത്രക്രൂടിയും ബാക്കി നിറത്തൊതെ കൊടുത്തു തീർത്തു.....ഇതു ചില്ലറ ക്ലേശങ്ങൾ കൊണ്ടു ഞങ്ങൾ ഖിന്നരായി പോയി എന്നു വിചാരിക്കരുതു. ലോകത്തിൽ ക്ലേശങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നവർ ഞങ്ങൾ മാത്രമല്ല എന്നു ഏതീക്കു നല്ലവണ്ണം അറിവുണ്ടു, എന്റെ ജീവതാലംബമായ പ്രിയതമൻ ഭർത്താവു എന്റെ അരികിൽ തന്നെ ഇണയായി നില്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ എന്നു വി

ചാരിച്ചു, ഞാൻ, ലോകത്തിൽ ഭാഗ്യം ചെയ്യുവരുടെ പ്രത്യേക സംഘത്തിൽ ഒരാളാണെന്നു സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.”—
 സ്രീധർമ്മത്തിന്റെ ഈ ഉത്തരമെങ്കിലും അന്തർവാഹനത്തിൽ ഒരു വാക്കുകൂടിയും പറയുന്നതു പുണ്യദൃഷ്ടനായിത്തീരമെന്നു വിരമിക്കുവാനേ ആർക്കും നിർവാഹമുണ്ടു.

൧൩- മുമ്പുവരാംകൊല്ലം ആദ്യത്തിൽ ഈ കുടുംബത്തെ സന്ദർശിച്ചാണെന്നു മുമ്പു അവിടെ തന്നെ ചുറ്റിത്തീർത്തു നടന്നിരുന്നു. ഒരു കൊല്ലം മുമ്പു പിറന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി മുമ്പുതന്നെ മൃതയായിത്തീർന്നു വായിൽ പെട്ടു. ആ സമയം മേല്പട്ടി കുടുംബം ഏതാതും ദാരിദ്ര്യക്ലേശമനുഭവിക്കുകയായിരുന്നു എന്നുള്ള സംഗതി മാതാവെഴുതിയുള്ള ദിനചർച്ചക്കുറിപ്പിനാൽ വെളിവാകുന്നു.— “അതേ കൊല്ലം— മുമ്പുവരാംകൊല്ലം— ഈ സ്കർക്കാലത്തു ഞങ്ങളുടെ പ്രാൻസിസ്റ്റ എന്ന കുട്ടി കഠിനമായ നീർക്കുട്ടിനാൽ മരിച്ചു. ആ പാവാം മൂന്നുദിവസം മുഴുവനും മൃതവുമായി മല്ലിട്ടു. അവളുടെ പ്രേതം പിൻഭാഗത്തെ മുറിയിൽ കിടന്നിരുന്നു; ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും മുൻവശത്തെ മുറിയിൽ പോയി ഉറങ്ങി; രാത്രിയിൽ ഞങ്ങൾ തറയിൽ തന്നെ ശയിച്ചു; മാനമൂന്നു കുട്ടികളും ഞങ്ങളുടെ അരികേ ചേർന്നു കിടന്നു.....ഞങ്ങളുടെ ദാരിദ്ര്യക്ലേശത്തിന്റെ മൂർഛസമയത്തായിരുന്നു ആ പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടി മരിച്ചതു. ഈ കഷ്ടസ്ഥിതിയിൽ ഞങ്ങളെ സഹായിച്ചാൻ ഷെർമന്റിയറായ സ്റ്റേമിന്ററാൽ സാധ്യമായിരുന്നില്ല.....എന്റെ ഹൃദയവ്യഥയിൽ, ഞാൻ, സമാപസ്ഥനായ ഒരു പരശ്വീസുകാരന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു. അദ്ദേഹം പരശ്വീസുകാര്യത്തിൽ നിന്നു ലണ്ടനിൽ അദ്ദേഹം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ആളായിരുന്നു; മല അവസരങ്ങളിൽ ഞങ്ങളെ കണ്ടാണെന്നു വരാറുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ഞങ്ങളുടെ സങ്കടസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി ഞാൻ പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടപ്പോൾ തന്നെ, അത്യന്തം സ്നേഹപരസ്സരമായ ദയയോടെ, അദ്ദേഹം, രണ്ടു പവൻ തന്നു. ഇതുകൊണ്ടു കുട്ടിക്കു ശവപ്പെട്ടിയും വാങ്ങി; കുട്ടി സമാധിയിൽ കിടക്കുന്നു.”—

൧൪- ഈ കഷ്ടകാലത്തു കൗതുകകരമായ ഒരു സംഭവം ഉണ്ടായി. മാർക്സിന്റെ ഭാര്യയു, പൂർവ്വന്മാരിൽ നിന്നു പാരമ്പര്യപ്രകാരം സ്വീകരിച്ചതായ മാല വെള്ളിക്കരണ്ടികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുപറ്റിൽ അർദ്ധിൻ കുടുംബത്തിന്റെ വർദ്ധിച്ചു പരിചരിച്ചിരുന്നു. മാർക്സ് ഈ കരണ്ടികളെ പണയം വെപ്പാനായി ഒരു പണയക്കച്ചവടക്കാരന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു. മാർക്സിന്റെ കീറിച്ചിരിഞ്ഞ കുപ്പായങ്ങളും, കരണ്ടിയുടെ പുറത്തുള്ള പ്രളങ്കുടുംബചിഹ്നവും, തമ്മിൽ ചേർച്ചയായിരിക്കുന്നില്ലെന്നു കണ്ടു, പണയവ്യാപാരിയുടെ ഉള്ളിൽ മാർക്സിനെക്കുറിച്ചു മാലസംശയങ്ങൾ തട്ടി. അയാൾ മാർക്സിനെ പൊലീസുകാരെക്കൊണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുവാൻ ഭാവിച്ചു. മാർക്സ് വേണ്ടടേത്തോളം സമാധാനങ്ങൾ പറഞ്ഞു ഒരുപ്രകാരത്തിൽ, പൊലീസുകാരെ വായിൽ വീഴാതെ രക്ഷപ്പെട്ടു എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. കൈക്കൽ പണമില്ലാതെ ക്ലേശപ്പെട്ടുപോയി, പണക്കച്ചവടക്കാരോടു സ്വാദിനു ഇരുപതു തുങ്ങി അമ്പതുവരെയും നിരക്കിൽ, പൊലീസും മേടിക്കുകൂടി മാർക്സ് ചെയ്യേണ്ടിവന്നിരുന്നു. കോടീശ്വരന്മാരെയും പണക്കച്ചവടത്തെയും ആക്ഷേപിക്കയും, പാട്ടാദായം. പലിശ, ഖാദം ഇത്യാദി ഏല്പാടകളെ വെട്ടിമാറ്റി കാടുതെളിപ്പാൻ ഉത്സാഹിക്കയും, ചെയ്യാതെ മാർക്സിന്റെ ഏതിരാളികൾക്കുണ്ടായിരുന്ന ചേലം മേല്പറഞ്ഞപ്രകാരം ഏറ്റവും അന്യായമായ പലിശനിരക്കിലും വെളിപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനത്തെ കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിക്കയും കട്ടികൾ പട്ടിണികിടന്നു തളിർക്കേഴുകയും ചെയ്യുന്നതു വിചാരിച്ചു, വല്ല തൊഴിലിലും പ്രവേശിക്കാമെന്നു കൂടി, മാർക്സ് ആലോചിച്ചു. എന്നാൽ, പാവപ്പെട്ട കൂലിവേലക്കാരുടെ കാര്യമന്വേഷിപ്പാൻ അന്നേവരെ ചെയ്ത യത്നങ്ങളൊക്കെ നിഷ്പ്രഭമാവുമെന്നും, സാഹിത്യകാംക്ഷപ്രാപ്തിയെ തുടനുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മതിയെന്നും ചെയ്യുവതിനായ് ഭാര്യ ഉപദേശിക്കയാൽ, അതു ഉപേക്ഷിച്ചുപോവാൻ ഉത്സാഹിച്ചില്ല. അക്കാലത്തെ ക്ലേശങ്ങളെക്കുറിച്ചു മേല്പടി സ്മരണം തന്റെ ചെങ്ങാതികളിൽ ഒരു

വർക്കു് അയച്ച കത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു കാണുക. ഞങ്ങൾ ഇവിടെ പാപ്പാക്കിയശേഷം ആദ്യകാലങ്ങൾ വളരെ കഷ്ടപ്പാടിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അന്നത്തെ കഥകളെക്കുറിച്ചു ഇപ്പോൾ ഞാൻ ഏഴുതുകയില്ല. ഞങ്ങൾക്കു നോട്ടു നമ്പുരുള്ളിപ്പോലെയോ, ഞങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും അത്യന്തം വ്യസനകരമായ പ്രശ്നമായിപ്പിരിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മരിച്ചുപോയ ആ മനുഷ്യന്റെ അന്ത്യോന്ത്യോ ഇപ്പോഴൊന്നും പറയുന്നില്ല..... അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടെ മുമ്പുണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത സങ്കടവേളയായി. ഞങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം പത്രത്തിൽ നിന്നു ലഭിച്ചുവന്ന ഞങ്ങളുടെ ആശയം പകർത്തിയി. ഞങ്ങൾക്കു ചെലവു നന്നെ മുതക്കേണ്ടിവന്നു. കടമ കൂട്ടിക്കേണ്ടതായും വന്നു..... ഇനി ഞങ്ങളുടെ കൈക്കൽ ഉള്ളതുപോലും ഇവരാണ് ഞങ്ങളെ ജീവിതത്തിന്നു പാത്രമാക്കുവാൻ കുന്ന ഏക സാധനം. ഈ ഹൈന്ദവത്തിൽ ദൈവത്തിന്റെ വശസലശിലം കൊണ്ടും സപാത്മത്വം സപദോവകൊണ്ടും ഞങ്ങൾക്കു നിത്യസന്തോഷകാരിണികളായിരിക്കുന്നു... എനിക്കു വളരെ യജമാനമായ പണി ബാധിച്ചിരുന്നു. ഒരു ഡാക്ടറെ വരുത്തി രോഗം നോക്കിച്ചു..... ഡാക്ടർ എന്നെ നല്ലവണ്ണം ശ്രദ്ധപ്പെട്ടു പരിശോധിച്ചാറെ ഏറെനേരം മിണ്ടാതിരുന്നിട്ടു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: 'മസൂരിയാണു നിങ്ങളുടെ ദീനം. മട്ടിക്കള ഉടൻതന്നെ ഈ വീട്ടിൽ നിന്നു മാറ്റി പാപ്പിക്കണം.' ഡാക്ടറെ ഈ അഭിപ്രായം കേട്ടു വീട്ടിലുള്ളവർക്കു എത്രമാത്രം വ്യസനകഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം എന്നു നിങ്ങൾക്കു ഊഹിക്കാമല്ലോ. കിടക്കവിട്ടെന്നിറു പോകത്തക്കവണ്ണം എനിക്കു സുഖമായില്ല, അപ്പോൾ എന്റെ പ്രിയതമൻ കാർലിൽ സുഖപ്പെട്ടു തുടങ്ങി. ഭാര്യ, ചിത്താക്ഷേപങ്ങൾ, ഇത്യാദി വ്യഥകളാൽ അദ്ദേഹം ദീനക്കിടക്കയിൽ വീഴേണ്ടിവന്നു. ഈശ്വരകൃപയാൽ, നാലു വാരത്തേക്കു സുഖപ്പെടുകയും കിടക്കേണ്ടി വന്നിരുന്നുള്ളു. ഇതിനിടയ്ക്കു, ടൈബ്ലൂസ് പത്രത്തിൽ നിന്നുള്ള വരവു വീണ്ടും പകുതിയായിപ്പോയി..... പ്രിയ മിത്രമേ, നിങ്ങൾ ധൈര്യം വഹിച്ചിരുന്നതും അവിശ്വാസ്യമായും ഇരിക്കുന്നതുമേ എന്നു ഞാൻ ആശംസിക്കുന്നു. ദൈവം

കം ധീരജനങ്ങൾക്കുള്ളതാകുന്നു എന്നു മാത്രം. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ഭർത്താവിന്നു, ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെ മേലിലും, ബലവത്തായും വിശ്വാസ്യമായുള്ള സഹായമായി തന്നെയിരിപ്പിൻ; മനസ്സിനും ശരീരത്തിനും, ഏതു ഭാരത്തെയും സഹിച്ചു, ഉടവുതട്ടാതെയിരിക്കാൻ തക്ക കരുത്തും ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ.....നിങ്ങളുടെ അപ്രാജ്ഞിതം, ജെന്നിമാർക്സ്."—

൧൩ - ഇത്ര വളരെ കഷ്ടപ്പാടിൽ പെട്ടിട്ടും, തങ്ങളുടെ കർത്തവ്യങ്ങളെ ചെയ്യുവാൻ സാധ്യമാകുവാൻവെല്ലാ എന്ന വിചാരം ഈ ദേവതകളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ ഉല്ലാസകല്പോലാകലമാക്കിയതല്ലാതെ, ഈ ജ്ഞേയങ്ങൾ അവരെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ല. അവർ കുട്ടികളുടെ വാത്സല്യസാരാമൃതവചനങ്ങൾ കേട്ടും, ലീലാവിനോദവിലാസങ്ങൾ കണ്ടും ആനന്ദതുന്ദിലരായതല്ലാതെ, പട്ടിണി കൊണ്ടു അവർക്ക് വയറെ ട്ടില്ലായതായി വിചാരമുണ്ടായതേയില്ല. ദേവതകൾ പലപ്പോഴും കൈകോർത്തു പിടിച്ചുകൊണ്ടു, വീട്ടിനുള്ളിൽ തെക്കും വടക്കും നടന്നു, തങ്ങളുടെ ചെറുപ്പകാലത്തു ജന്മഭൂമിയിൽ വെച്ചു പാടിയിരുന്ന ജെർമൻ പ്രേമഗീതങ്ങൾ പാടുമാറുണ്ടായിരുന്നു. മാർക്സ് ഏതവളരെ കഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടായിരുന്നിട്ടും, ധനതത്വശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി താൻ ലണ്ടനിലെ കൂലിവേലക്കാർക്കായി പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നതിന്നു റോക്കൗട്ടുപോലും പ്രതിഫലം മേടിച്ചിരുന്നില്ല. പാവപ്പെട്ട കൂലിവേലക്കാരുടെ ഭൃത്യനായിരിക്കുന്ന തനിക്കു, അവരുടെ അല്പമായതും ചെയ്യുന്ന പ്രയത്നങ്ങൾ തന്റെ കർത്തവ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവയാകയാൽ, അവരെക്കൂടി യാതൊന്നും പ്രതിഫലമായി സ്വീകരിക്കയില്ലെന്നു മാർക്സ് നിർബന്ധമായി നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു.

൧൪ - ദുഃഖങ്ങളുമായി പോരാടിയിരുന്ന മേല്പടി കാലങ്ങളിലായിരുന്നു, ജെർമൻ രാജ്യകാല്പനമന്ത്രിയായ ബിസ്മാക്ക്, മാർക്സിനെ പൊതുജനകാല്പനകളിൽ നിന്നു അകറ്റുവാൻ വേണ്ടി വക്രമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ കൈകൂലികൊടുത്തു വശപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്കു ഉത്സാഹിച്ചതു. ബിസ്മാക്ക് പ്രഭുക്കന്മാരും നയജ്ഞനായ രാജ്യമന്ത്രിയായിരുന്നതിനാൽ, ഇക്കാല്പനയിൽ ഏതു മിടുക്കു

കൂടിയാണു ചാടിപ്പറപ്പെട്ടതെന്നു വിസ്മയിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല; എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്ത്രം ബുദ്ധിമുട്ടുപ്രായമായിരുന്നു തേയുമ്പു. മാർക്സിനെ വശപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു കൈക്കൊണ്ട ഉപായം ഇതായിരുന്നു; മാർക്സിന്റെ പഴയ ചങ്ങാതികളിലൊരാളായ ബുഷർ, ഗവർണ്മെണ്ടധികൃതന്മാരുടെ പക്ഷത്തിൽ പോന്നു ബിസ്മാക്കിന്റെ പ്രീതിയെ നേടിയിരുന്നു. ബുഷർ മിത്രഭാവത്തിൽ തന്നെ മാർക്സിന്നു കത്തുകൾ അയയ്ക്കാറുണ്ടായിരുന്നു; മുമ്പത്തു കെട്ടോമ്പർ വൃന്ദ-അയച്ച ഒരു കത്തിൽ ഇങ്ങനെ ആ ചശ്വപ്പെട്ടു പറഞ്ഞു:—“സ്റ്റാറംസ് അൻസെക്ടർ (സക്കാർ വക വർത്തമാനപത്രിക) പത്രത്തിൽ, മാസത്തിലൊരിക്കൽ, പണക്കച്ചവടക്കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയ ഒരു റിപ്പോർട്ടു മുടങ്ങാതെ കിട്ടുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.....ലേഖനങ്ങൾക്കു ഇത്രയിത്ര റീളമേ ആകാവൂ എന്നു നിബന്ധനയൊന്നുമില്ല.....ഇതു പ്രവൃത്തി കൈയേല്പാൻ നിങ്ങൾക്കു മനസ്സുണ്ടോ എന്നും, എന്തു പ്രതിഫലം കിട്ടേണമെന്നും യോഗ്യവും മറുപടി അയച്ചു തന്നാലും.....ലോകാഭിവൃദ്ധിയോ, അതു നാമാവശേഷമാകുന്നതുവരേ, പലേ പ്രകാരത്തിൽ മാറിവന്നിരിക്കും; അതിനാൽ, രാജ്യവാസിജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനായി തന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ഉപകാരപ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നവരൊക്കെ ഗവർണ്മെണ്ടിന്നു സഹായികളായിച്ചേൺ നില്ക്കേണ്ടതാണ്”—മാർക്സ് ഈ കത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം എന്തെന്നു ഉടൻടി ഗ്രഹിച്ചു. തേളിന്നൊപ്പം വാലറാത്താണു വിഷമെന്നും മനസ്സിലാക്കി. ഒരു സക്കാർവക പത്രികയിൽ, പ്രതിഫലത്തിന്നുവേണ്ടി എഴുതുന്നതു സ്വതന്ത്ര പിലയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു ആയിരുന്നാൽ കൂടിയും, തന്റെ സാധാരണങ്ങളെയും നടുത്തെയും കുറിച്ചു തന്റെ അനുഭവവികാസം ഉൾക്കൊണ്ടു ഉണ്ടാകുമെന്നും, അതുനിമിത്തം തന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നിഷ്പ്രഭമാവുമെന്നും, മാർക്സ് തന്റെ ഉൾക്കണ്ണിനാൽ അകലെകൂട്ടിക്കണ്ടു. പണത്തിന്നു എത്രയേറെ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടായാലും, ഒരു സക്കാർപത്രികയിലെ ഒരു വരിയും എഴുതിക്കൊടുത്തു പ്രതിഫലം വാങ്ങുവാൻ താൻ ഒരുക്കമല്ലെന്നു ഉറപ്പിച്ചു; അതിനാലും ബുഷർക്കു മറുപടിയും അയച്ചു. ബി

സ്വാർഷ്വർക്കസനും ഇങ്ങനെയാണു ചൊല്ലിത്തന്നതത്രെ. തന്നെക്കാളും മേൽ കളത്രവ്യക്തികളെക്കാളും, തന്നെ വാത്സല്യമോഹമായിത്തന്നെ പാവപ്പെട്ട കൃപവേലക്കാരെയും മറ്റു ജനങ്ങളെയും കേൾക്കുന്നതിനായി അൻ നടത്തിവന്ന പ്രവൃത്തിയായിരുന്നുവെന്നു, അതിന്നു എന്തെങ്കിലും ഉന്നതം കടുവാൻ തക്കവണ്ണം അൻ പണത്തെ ആഗ്രഹിക്കുകയുണ്ടെന്നായിരുന്നു കാർഷ്വർക്കസിന്റെയും സന്താർഗ്ഗപ്രമാണങ്ങളിൽ ദ്രവ്യവാനായിരിക്കുകയാണു കാർഷ്വർക്കസിനു ഇങ്ങനെ കൈക്കൂലിപ്പുറപ്പിച്ചുകൊടുത്ത കഴിയും ചെയ്യും.

കെ- കൃഷ്ണ-ബു-പ്രവൃത്ത-ൽ, കാർഷ്വർക്കസിന്റെ ചങ്ങാതിമാരുമായോ ചൊല്ലിയ -ഇൻമർന്നാപനൽ വൊക്കിന്ദ് മെൻസ് അസോസിയേയൻ? (പലേ രാജ്യങ്ങളിലുമുള്ള വേലക്കാർ തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന നടക്കുന്ന സംഘം) എന്ന സംഘം സ്ഥാപിച്ചു. ആദ്യകാലം യൂറോപ്പിലെ രാജ്യകാർമ്മ്യങ്ങളെ അനല്പം ബാധിച്ചിരുന്ന ഈ സംഘത്തിൽ, ഇറ്റാലിയൻ ഭരണാധികാരിയായ മാസ്സിനി കൂടി അംഗമായിത്തന്നിരുന്നു. കൊല്ലത്തോരം കാരോ മുഖ്യനാണെന്നുള്ളിൽ യോഗം ചേർന്ന പല പ്രമേയങ്ങൾ സംഘകാർമ്മ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും, നടത്തേണ്ട കാർമ്മ്യങ്ങൾക്കു വ്യവസ്ഥവരുത്തുകയും, ചെയ്യുന്നതല്ലെങ്കിൽ സംഘം വഴിയായി, നാനാ രാജ്യങ്ങളിലെ വേലക്കാർ തമ്മിൽ ഐകമത്യത്തിനും ദ്രവ്യബന്ധത്തിനും സംഗതിവന്നു. “സകല രാജ്യങ്ങളിലെയും വേലക്കാരേ, യോജപ്പിൻ?” എന്നായിരുന്നു കാർഷ്വർക്കസിന്റെ സംഹാരനാമം. ഇതു യൂറോപ്പിലെ ബന്ധത്തിലെയും അറോപിക്കാണ്ടിരുന്നു. “കൃഷ്ണമതത്തെ സ്ഥാപിച്ചതിനും പ്രാചീനലോകം നശിച്ചതിനും ശേഷം, വേലക്കാരെ ഈ ഉണർപ്പിന്നു തുല്യമായി യാതൊന്നും നാം കണ്ടുട്ടില്ല” എന്നായിരുന്നു “മെൻസ്” പത്രം പ്രസ്താവിച്ചത്. ഈ സംഘത്തിൽ പ്രമാണികളായി നിന്നിരുന്നവരെ അതതു രാജ്യത്തെ ഗവർണ്ണർ ഉപദ്രവിച്ചുവന്നു; അതുനിമിത്തം സംഘത്തിന്നു പ്രാബല്യവും ഏർപ്പാടും എന്നാൽ, കൃഷ്ണ-മത-മാതൃക നടന്ന പരമപ്രസിദ്ധമാക്കിയതും നിമിത്തവും ചാർസ്റ്റിയെ

ജനങ്ങളുടെയിടയിൽ ഉണ്ടായ കലഹങ്ങൾ നിമിത്തവും, സംഘത്തിലെ ഉത്സാഹവാന്മാരായ അംഗങ്ങളുടെ പലരും വിട്ടുപോയി; സഹായികളായ മററപലർക്കും ദീർഘകാലവും ചെയ്ത സംഘസാമാജികന്മാർ രണ്ടുകക്ഷികളായി പിരിവായതിനാലായി; ഒരുട്ടർ മാർക്സിന്റെ നായകത്വത്തിൽപ്പിരിച്ച് സമാധാനവഴികളെയും നിയമാനുസരണമായ നടപടികളെയും മരക്കടക്കാത്ത നടക്കുന്നവരും; മറെറുള്ളർ, മൈക്കൽ ബക്ലൂനിൻ എന്ന രണ്ടു ന്വേദാത്തിയെ നായകനാക്കിക്കൊണ്ടു അതിക്രമനടപടികൾക്കു ഭയങ്ങിയവരും ആയിരുന്നു. ഇവർ തമ്മിൽ നൂടുപുകനിമിത്തം സംഘം പിരിഞ്ഞു. ഒടുവിൽ, പ്രവൃത്തി-ൽ, പൊളിത്തപോകയും ചെയ്തു.

മധ്യ- മാർക്സ് സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ കൂട്ടാര ഉത്സാഹിച്ചിരുന്നു. പത്രങ്ങളിൽ ലേഖനങ്ങളെഴുതുക മാത്രമല്ല ചൊല്ലിത്തന്നതു; തന്റെ സംഘാപക ഉദ്ദേശങ്ങളെ വിശദമാക്കുന്നതിലപ്പുറമുപരികൾ; പ്രവസ്ഥങ്ങൾ, വിജ്ഞാപനങ്ങൾ, കത്തുകൾ ഇത്യാദികൾ എഴുതുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇവയിൽ ചിലതൊക്കെ ഹിതീരാളികളോടു നടത്തിയ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ മാത്രമായിരുന്നു. എന്നാൽ, ശാശ്വതകീർത്തിക്കുറപ്പുതന്നെ പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും മാർക്സ് എഴുതിട്ടുണ്ട്: മൂലവും, വിവര, വാക് എന്നിവ കയറത്തുപറ്റിയ ചെറിയ പുസ്തകവും, അതർവിജ്ഞാപനപ്രവൃത്തിയെ സംബന്ധിച്ച വാദപ്രതിവാദങ്ങളായ വലിയ പുസ്തകവും ഈ ഇനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവയാണു. ഇവയെക്കുറിച്ചുതന്നെ പ്രസിദ്ധവും പ്രഖ്യാതവുമായ കൃതി മൂലധനം വിപ്ലവമാക്കിയെഴുതിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇതു സാഹ്യചിന്താപ്രതിഭയോഗാർത്ഥമാക്കുകയോടെ വേദഗ്രന്ഥമെന്ന നിലയിൽ ആദരിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു. ഏതു രാജ്യത്തുമുള്ള സോഷ്യലിസത്തിന്നു വാദത്തിൽ യുക്തിക്കു ആയുധപ്പുറയായിരിക്കുന്നതു മേല്പടി ഗ്രന്ഥമാകുന്നു. ഇതിന്റെ കനാലോം മാർക്സിന്റെ ദീർഘകാലത്തിൽ തന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ബാക്കി രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ മാർക്സിന്റെ മരണാനന്തരമാകുന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു. രണ്ടാമതൊന്നും മൂന്നാമ

തെയും ഭാഗങ്ങൾ എടുത്താൻ ആവശ്യപ്പെട്ട സൂചനകളൊക്കെ മാർക്സ് കുറിച്ചുവെച്ചിരുന്നു. ഇവയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടനും സഹായനും അന്തോവാസിയും ആയ പ്രിഡ്വിഷ് ഐൻജെൽസു വിസ്മരിച്ചു സങ്കലനം ചെയ്ത പ്രകാശിപ്പിച്ചതോടുകൂടി, മേല്പടി കൃതി സമ്പൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നു.

൧൯- നാം ഇതാ മാർക്സിന്റെ ചാമദേശയിലെക്കു അടുത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. പത്തു പതിമൂന്നു കൊല്ലമായി, മാർക്സ് സ്വപശ്ചന്തിയെ കവിഞ്ഞു പണിയെടുക്കുകൊണ്ടും, പോഷണകരമായ ആഹാരം ലഭിക്കാത്തതുകൊണ്ടും, ചിന്താക്ലേശങ്ങൾ കൊണ്ടും, മനസ്സിന്നു പ്രയത്നഭാരം ഏകകൊണ്ടും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം ഉടഞ്ഞു തുടങ്ങിയിരുന്നു. പിത്താശയോപദ്രവവും ഉറക്കമില്ലായ്മയും നിരന്തരം അദ്ദേഹത്തെ വ്യഥിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഈ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, ൧൮൮൧-ൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു ഭാര്യയാവിയോഗവ്യഥയും അനുഭവമായി. തന്റെ ജീവിതധാരണത്തിന്നു ഏകാന്ത്രയമായിരുന്ന ഈ സ്ത്രീരത്തത്തിന്റെ മരണം, മാർക്സിന്നു, വാർദ്ധക്യകാലത്തിൽ എത്രമാത്രം സങ്കടകാരണമായി എന്നു ആർക്കും ഉച്ചരിക്കാവുന്നതാണ്. അദ്ദേഹം പിന്നെ ഏറെക്കാലം ജീവിച്ചിരുന്നില്ല. ൧൮൮൩- മാർച്ച് ൧൪-നു, തന്റെ കസാലയിൽ ഉപവേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ തന്നെ പ്രസന്നമുഖനായി മൃച്ഛവിനെ വെച്ചു. മരണസമയം മുഖത്തു പുഞ്ചിരി കളിയാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇപ്രകാരമായിരുന്നു മാർക്സ് മഹർഷി സമാധിയെ പ്രാപിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യാതി ഒരു സ്ഥാപനം ആവശ്യമാണെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശവകുടീരത്തിന്മേൽ ഒരു ശിലാസ്തംഭമായിരിക്കേണം സ്ഥാപനമെന്നും, ഈയിടെ കുറെമുമ്പു, കൊല്ലാലന ഉണ്ടായി. അതിന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ഒരാൾ ഇങ്ങനെ മറുപടി പറഞ്ഞു. — 'മാർക്സിന്റെ സ്മാരക പ്രതിഷ്ഠ ഇപ്പോൾ തന്നെ റിലവിലുണ്ടു. — ചുറ്റിക്കൊണ്ടു അടിച്ചു പണിയെയ്തു പിത്തളരൂപത്തിലോ, ഉളികൊണ്ടു കൊത്തിയെടുത്ത ശിലാരൂപത്തിലോ അല്ല, — മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയങ്ങളിലത്രേ. നാം

നാശമുണ്ടാക്കിയതും സോഷ്യലിസം ഉണ്ടാക്കിയതും നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളിൽ മാർക്സിസം സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു; സോഷ്യലിസം നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിയ മാറ്റവും ആ പ്രതിഭാസം വിശദീകരിക്കാനും ഉപയുക്തമാണ്.

൨൦- ഈ പ്രബന്ധത്തെ ഉപസംഹരിക്കാൻ മുമ്പ് മാർക്സിസം പരമ്പരാഗതമായിട്ടുള്ള പ്രോണാശനമായിരുന്ന ആശയങ്ങളെയും സിദ്ധാന്തങ്ങളെയും സംക്ഷിപ്തമായി പ്രതിപാദിക്കാം. മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ സകല സംഗതികൾക്കും, രാഷ്ട്രങ്ങളിലുള്ളതും മതകാര്യങ്ങളും സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളതും, ഉണ്ടാകുന്ന വ്യക്തിത്വങ്ങൾ അതിന്റെ ധനോദയകാര്യങ്ങളെ പ്രാധേയം നൽകുന്ന പ്രകാരം ആശയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളിലൊന്നും. കാര്യം ദേശം, കാര്യം കാലങ്ങളിൽ, സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെയും, സമുദായത്തിന്റെയും, സമുദായത്തിനുള്ളിൽ നടക്കുന്ന ആശയങ്ങൾക്കും, പുരുഷാർത്ഥങ്ങൾക്കും, ഭേദഗതികൾ ഉണ്ടാവുന്നു എന്നാണ് ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ താൽപര്യം. ഇതിൽ നിന്നു ഗ്രഹിക്കേണ്ട തത്വം ഇതാണ്: എല്ലാദേശങ്ങളിലും ജനസമുദായം ചില പരിണാമനിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കുന്നു; എന്നാൽ ഈ നിയമങ്ങളോ, ആ ജനസമുദായത്തിന്റെ വ്യവസായസ്ഥിതികളെ ആശ്രയിക്കുന്നവയാണ്. സമുദായത്തിന്റെ പരിണാമങ്ങളിൽ പ്രാകൃതനിയമങ്ങൾക്കാണ് പ്രാധാന്യമെന്നും, മനുഷ്യന്റെ ഇച്ഛാശക്തിക്കു തുല്യമായ പ്രഭാവമേയുള്ളൂ എന്നുമാണ് മാർക്സിന്റെ സിദ്ധാന്തത്തിൽ നിന്നു അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നത്. ഈ അഭിപ്രായം മുമ്പൻ ശരിയല്ലെന്നും, ലോകപരിഷ്കാരത്തിൽ, കാര്യം ജനസമുദായങ്ങൾ അതതു സമുദായത്തിനുള്ളിലുള്ള ആഭിമുഖ്യം പ്രകാശമാക്കുന്ന പരിഷ്കാരത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതെന്നും, പ്രാകൃതനിയമങ്ങളെ ലോകപരിഷ്കാരങ്ങൾക്കു ആധാരമാക്കിപ്പറയുമ്പോൾ നാം ഭാഗ്യദേവതയെ ആരാധിക്കുകയാകുന്നു ചെയ്യുന്നതു എന്നും, മാർക്സിന്റെ സിദ്ധാന്തത്തെപ്പറ്റി ചിലർ, ആക്ഷേപം ഉണ്ടാക്കുന്നു.

൨൧- മാർക്സിന്റെ മറ്റൊരു സിദ്ധാന്തം ലോകത്തിൽ മനുഷ്യർ മിക്കവാറും രണ്ടു ശതകത്തികളായി തിരിഞ്ഞു. അവിടവിടെ വഴക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു, എന്നാണ്. ലോകചരിത്രം മുഴുവൻ ഇങ്ങനെയുള്ള കമ്മിപ്പിണക്കങ്ങൾക്കു വഴുതായിരിക്കുന്നു എന്നും, ലോകചരിത്രങ്ങൾക്കു ചേരുന്നതായിരുന്നിരുന്ന ശാക്തീകർ ഈ കമ്മിപ്പിണക്കങ്ങളായിരുന്നു എന്നും മാർക്സിനു അഭിപ്രായമായിരുന്നു. 'സേവനരൂപവും ഭാഗ്യവും തമ്മിലും, അഭിജാതനായും പ്രാകൃതനായും തമ്മിലും, ജന്മവും കൊഴുവനും തമ്മിലും കച്ചവടമുതലാളിയും വീല്പനപ്പണിക്കാരനും തമ്മിലും, - ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ, പീഡകനായും പീഡിതനായും തമ്മിൽ, - നിത്യ ശതകളായിനിന്നു, ചിലപ്പൊൾ ഒളിവിലും, ചിലപ്പൊൾ വെളിയിലും, ഇടവിടയെ പൊരുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു..... നമ്മുടെ മധ്യമജാതിയുടെ ഉദയത്തോടു കൂടി ഈ കമ്മിപ്പിണക്കങ്ങൾ ലഘുവായിത്തീർന്നു. ഇപ്പൊൾ ജനസമുദായം മുഴുവൻ മധ്യമജാതിജനങ്ങൾ എന്നും അധമജാതിജനായ വേലക്കാരൻ എന്നും രണ്ടു ശതകത്തികളായി പിരിഞ്ഞു പൊരുതിയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.' - ഇങ്ങനെയായിരുന്നു മാർക്സ് ന്റെ സമയോപദേശ വിജ്ഞാപനപത്രത്തിൽ പറഞ്ഞത്. ഈ അഭിപ്രായം മാർക്സിനു തന്നെ കഠിനമായൊരു പരീക്ഷ. 'ഇന്റർ നാഷണൽ അസോസിയേഷൻ' എന്ന വേലക്കാരന്റെ സംഘം എറുപ്പുകുത്തിയപ്പോൾ, അതിലേക്കു, മധ്യമജാതിജനങ്ങളുടെ രാജാക്കന്മാരുടെ ആശയപ്പെടുത്തൽ, തന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ അഭിപ്രായത്തെ ഭേദപ്പെടുത്തേണ്ടിവന്നതു മാത്രമല്ല; ഒരു മധ്യമജാതിജനായ മാർക്സിനു വേലക്കാരന്റെ സംഘത്തിൽ ചേർന്നുനടപ്പാൻ അവകാശമില്ലെന്നു വേലക്കാരൻ ചിലർ ശഠിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

൨൨- ധനതത്ത്വശാസ്ത്രം സംബന്ധിച്ച മാർക്സ് സപത്രപിച്ച സിദ്ധാന്തമാണു ഏറെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. എന്നാണു, ഒരുവൻ കുറെ മൂലധനം മുക്കി ഒരു തൊഴിൽ നൽകുന്നവൻ അതിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന ആദായം എത്ര വലുതായിരുന്നാലും, അതു

ബോക്കവാൻ പണിയെടുക്കുന്ന വേലക്കാർക്കു ഭാരിച്ച കഠിനതയും, മുതലാളിയായ യജമാനൻ ധനം വർദ്ധിച്ചു ഇരിപ്പാൻ കാരണം? ഒരു സാധനത്തിന്റെ വിലയെ വർദ്ധിപ്പിപ്പാൻ തക്കവണ്ണം അതിന്മേൽ വേല ചെയ്യുന്നവനായ കൂലിവേലക്കാരനെ കിട്ടുണ്ടെന്നു സ്വായമായ ആദായം ലഭിക്കുന്നില്ലെന്നും, വേലക്കാരന്റെ കാരാദിതയുടെ മുതലാളി ഏറെക്കുറെ കൈയടക്കിക്കൊള്ളുന്നുവെന്നും, ആരു മാർക്സസിന്റെ അഭിപ്രായഗതി. ഈ അഭിപ്രായം സോഷ്യലിസത്തിന്റെ അധിഷ്ഠാനങ്ങളിൽ മുഖ്യമായുള്ളതല്ലെങ്കിൽ ഒന്നാമത്തെ ആകുന്നു എന്നു പറയാം. മൂലധനവും വേലയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ നമുക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനായാൽ, ഇപ്പോൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന അർത്ഥശാസ്ത്രം അസംബന്ധമാണെന്നും, ശരിയായ തത്ത്വങ്ങൾ സോഷ്യലിസത്തിന്റെ വാദത്തിനു അനുരൂപമായിരിക്കണമെന്നും സോഷ്യലിസക്കാർ സമർത്ഥിക്കുന്നു. വേലക്കാരന്റെ പ്രതിഫലമായ കൂലി എവിടെനിന്നു വന്നു? മൂലധനത്തിൽ നിന്നാണെന്നു ഇപ്പോഴത്തെ അർത്ഥശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ സമാധാനം പറയുന്നു. അല്ല, വേലക്കാരന്റെ വേലയുടെ ഫലത്തിൽനിന്നാണു അവന്റെ കൂലി ലഭിക്കുന്നത്, മുതലാളിയുടെ മുതലിൽ നിന്നല്ല, എന്നു പുതിയ ധനശാസ്ത്രപ്രകാരം, സോഷ്യലിസക്കാരും പറയുന്നു. വേല എന്നാൽ കർമ്മം; കൂലി കർമ്മഫലവും ആകുന്നു. ഒരു സാധനത്തിന്മേൽ ചെയ്യുന്ന കർമ്മത്തിന്റെ ഫലം വാസ്തവത്തിൽ എന്താണ്? ആ സാധനം സംസ്കരണത്താൽ പുതിയരൂപത്തെ പ്രാപിച്ചു വിലയറിയതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന അവസ്ഥ തന്നെയാണല്ലോ? സംസ്കരണത്താലാകുന്നു വിലക്കൂടുതൽ ഉണ്ടാകുന്നത്; ഇതു തന്നെയാണല്ലോ കർമ്മത്തിന്റെ പ്രതിഫലം. ആ സാധനം പൂർണ്ണമായ സംസ്കരണത്തിലെന്നുവരും അതിന്മേൽ ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായ കാര്യം പരിഷ്കാരവും അതിനു വിലക്കൂടുതലുണ്ടാകുന്നു; ഈ വിലക്കൂടുതൽ നാമിത്തം മുതലാളിയുടെ മുതലിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയല്ലേ ചാമ്പ്യൻ ത്വൽ നടത്തുന്നത്? മുതലാളിക്കു ആ സാധനം ആ അവസ്ഥയിൽ വിലപിടിക്കുന്നില്ലെന്നിരിക്കാലും, സാധനത്തിനു സംസ്കരണത്താൽ വില കൂടാലായി വരുന്നു

നാധിപത്യനിബന്ധനകളനുസരിച്ച കൃഷിയെയും മറ്റവിധേനയും ഉണ്ടാകുന്നതൊക്കെ ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം തുല്യമായി വിഭജിച്ചു അനുഭവിപ്പിൻ. ഭൂമിപക്ഷഭിഗ്നനെന്നല്ല, ലോകത്തിന്നൊട്ടു കൂടി ഏകതയാഗ്രഹമേ ആയിരിക്കും ഇതിൻ ഫലം. ഇങ്ങനെയുണ്ടാകുന്ന സമാധിവാദക്കാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. മേല്പറഞ്ഞ ഒന്നാമത്തെ കാര്യവും സാധിച്ചാൽ സഹായമായി കരുതിയിരിക്കുന്ന മറ്റേ സംഗതി, ജനങ്ങൾ സ്വകാര്യമായുള്ള ഏതൊന്നിനും ധനമേ ആഗ്രഹിക്കരുതെന്നും, എല്ലാ മുതലുകളും ജനസമുദായത്തിനു പൊതുവായി വിട്ടുകൊടുക്കണമെന്നും, ഇതോടുകൂടി പണമേല്പാടിനെയും ഉപേക്ഷിക്കേണമെന്നുമാകുന്നു. പണം എന്ന എപ്പോഴിനെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ട ആവശ്യം എന്താണു്? അതു വിവരിക്കാം: മൂലധനം അല്ലെങ്കിൽ മുതലു എന്നൊക്കെത്തന്നെ നിലനിറുത്തിപ്പോരുന്നതു പണത്തിന്റെ സഹായത്താലാണു്. പണം എന്നൊരേല്പാടി ഇല്ലായിരുന്നാൽ, ഒരുവൻ തന്റെ പ്രയത്നംകൊണ്ടു ശേഖരിക്കുന്ന ഭക്ഷണസാധനങ്ങളെ മുതലാക്കി സൂക്ഷിച്ചാൽ കഴിയുമോ? ആ സാധനങ്ങൾ ഉടനടൻ ഉപയോഗിച്ചു ചെലവാക്കേണ്ടവയായിരുന്നാൽ, അവയെ സംഭരിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നതു കൊണ്ടു ഇണമെന്തു്? അവ ശീലം നശിച്ചു പോയേക്കാവുന്നവയാകയാൽ പീഷത്താ ഉണങ്ങിയൊ മറ്റോ ഉപയോഗത്തിനു പ്രയോജനപ്പെടാതെയായേക്കും. അവയെ വിവര്യം കൊടുത്തു വകയ്ക്കു വിലയുടെ തോരായ പണം മേടിച്ചു കൂട്ടിയാൽ, ഇതു പിഷത്തിട്ടോ ഉണങ്ങിട്ടോ ഉടനടി നശിച്ചു പോയി എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടി വരുകയില്ല. വിലയുടെ അളവിനെ കുറിക്കുവാനാണു പണം ഏക പ്രദത്തിയിരിക്കേണ്ടതു്. എന്നാൽ, ക്രയവക്രയപ്രവസ്ഥ, 'എന്റെതു' എന്നും 'നിന്റെതു' എന്നും ഭേദവിവാദമുള്ള ഒരു സമുദായത്തിനു ഇല്ലില്ലാതെ, 'എന്റെതു യാതൊന്നുമില്ല, എല്ലാം സമുദായത്തിന്റെ വകയാണു്'- എന്നു വിചാരത്തോടു കൂടി നടന്നു പോരുന്ന ഒരു സമുദായത്തിനുള്ളിൽ, ഉണ്ടായിരിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. അതിനാൽ, സ്വകാര്യമായ മുതൽ യാതൊന്നുംകൂടി ഉണ്ടായിരിക്കരുതെന്നു വിമോചന നടപ്പിൽ വരുമ്പോൾ, പണത്തിന്റെ ആവ

ശ്രമത്തോടു കൂടിയതല്ല എന്നു സ്തംഭമാകുന്നു. ഇതു പണം എന്നതു ലോകത്തിൽ ദാരിദ്ര്യാദിദോഷങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള സമുദായത്തിന്റെ സന്തോഷനിയുളള കൂടി ഹാനി തട്ടിച്ചുതീക്കുന്നു എന്നു മാർക്സ് സിന്റെ തത്ത്വവാദങ്ങളാൽ ചെല്ലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനെപ്പറ്റി ഈ അവസരത്തിൽ വിവരിച്ചു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്തതാൽ അതിലേക്കു തുനിയുന്നില്ല.

൨൪- മാർക്സ് മേഖലയെപ്പ്രകാരം, തന്റെ ലക്ഷ്യലക്ഷ്യം കൊണ്ടും, ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൊണ്ടും, സംഘങ്ങൾ കൊണ്ടും ബഹുജനോപകാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായ സംഗതി കണ്ടു. അദ്ദേഹം ലോകോപകാരികളിൽ ഒരു ഉന്നതപദത്തെ അർഹിക്കുന്നതു പാപപ്പെട്ട കൂലി വേലക്കാർക്കു മോക്ഷമാർഗ്ഗമുപദേശിച്ചതു വഴിക്കാകുന്നു. ഈ സാധുക്കൾ അവരുടെ ആനന്ദശക്തിയെ അറിയാതെ, കോഴിപ്പറമ്പന്മാരുടെ അടിമകളായി പണിയെടുത്തു ദാരിദ്ര്യത്തിൽ തന്നെ കിടന്നുറങ്ങുകയായിരുന്നു. മാർക്സ് അവരെ തട്ടിയുണർത്തി, അവരുടെ ശക്തി എത്ര കഠിനമാണെന്നും, അവർ ആ ശക്തിയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ കിട്ടിയതിനാലായിട്ടാൽ അവർക്കു മോക്ഷം ലഭിക്കുമെന്നും ഉപദേശിച്ചു. 'പ്രകാശനത്തിൽ നിന്നു മോചനം ലഭിപ്പാൻ ആഗ്രഹമുള്ളവർ താൻ തന്നെ ദേവതയെ പ്രയത്നിക്കണം'— എന്നായിരുന്നു മാർക്സ് അവരെ ബോധപ്പെടുത്തിയതു. 'സകലരാജ്യങ്ങളിലുമുള്ള കൂലി വേലക്കാരോ, യോജിപ്പിൻ. ഇതു നിമിത്തം നിങ്ങൾക്കു നന്നായൊരു ബന്ധിപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വഞ്ചകന്റെയോ മറ്റൊന്നും നഷ്ടപ്പെടുപാനില്ല. ലാഭമോ, ഐഹികം മുഴുവനാണുതന്നെ'— എന്നുള്ള മാർക്സ് സിന്റെ വാക്കുകൾ, വേലക്കാരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ തട്ടുക മാത്രമല്ല, ഭ്രമമായി പതിയുകയും, ഇതുനിമിത്തം, അവരുടെ ഉള്ളിൽ ഉറപ്പിക്കിടന്നിരുന്ന പൊതുക്കു ഉണർന്നു എഴുന്നേല്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ ഉണർച്ച അന്നു തുടങ്ങി ക്രമേണ പടർന്നു പടർച്ചകൊണ്ടായിരുന്നതല്ലാതെ, ക്ഷയിച്ചിട്ടേയില്ല. മാർക്സ് സിന്റെ വാക്കുകൾക്കു

ഈ വിധം ഫലിപ്പിച്ചാൽ എങ്ങനെ ശക്തി ഉണ്ടായി? അതിന്റെ രഹസ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതചരിത്രത്തിൽ കണ്ടറിയാവുന്നതാണ്. അദ്ദേഹം ഒരു സൽകാല്പത്തിനായി ഉദ്യോഗിച്ച സാധ്യമായ വേലക്കാരെ അവരുടെ ദാരിദ്ര്യനിരയിൽ നിന്നു ഉപാർജ്ജിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും അവർ നശിച്ചുപോയേക്കുമെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഒരു വിചാരം ആളിപ്പിടിച്ചു. അവരെ ചോടിപ്പറക്കുവാൻ അടികളാക്കി ഭേദിപ്പിക്കുവാനും ഈ നിരപ്പുകൾ കാരണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായി. അവരെ അവരുടെ നികൃഷ്ടസ്ഥിതിയിൽ നിന്നു ഉയർത്തി പരമഗുണമുള്ള വരാഹങ്ങളായിത്തീർത്തുകൊടുക്കാനും മാർക്സിനു ബോദ്ധ്യമായി. ഈ കർത്തവ്യമർത്ഥമായ കാർൽസിനു മുന്നോട്ടു ഇളക്കിവിട്ടു. അവരെ കഷ്ടപ്പാടുകളെ താനും അനുഭവിച്ചു, അവർക്കുവേണ്ടി, താൻ, സ്ഥാനമാനങ്ങളേയും ധനാർജ്ജനത്തെയും ത്യജിച്ചു, അവരെ ദാസ്യമെന്നും ദാരിദ്ര്യമെന്നും പേരായ നരകങ്ങളിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചാൽ തന്റെ ജീവിതത്തെ വെലി കഴിച്ചു. ഈ ആത്മത്യാഗത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾക്കു അഭൂതപൂർവ്വമായ സ്ഥിതിവിശേഷവും ലഭിച്ചു. ലോകത്തിൽ അധർമ്മവിരുദ്ധനായി നും ധർമ്മസ്ഥാപനത്തിനുമായി പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ളവരിലാകും ഭേദങ്ങൾ അനുഭവിക്കാതെയോ, ആത്മത്യാഗം ചെയ്യാതെയോ, ഉദ്ദേശങ്ങളെ പ്രാപിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മരസ്ഥാപകന്മാരായ കൃഷ്ണയേന്ദ്ര, ധർമ്മദാസൻ, സുധാമനി ഇത്യാദി മഹാമാരുടെ ചരിത്രങ്ങൾ ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥയ്ക്കു, സമസ്തിവാദ മരസ്ഥാപകനായ ഈ സിദ്ധന്റെ നാമത്തെ, ഇന്നും, ലോകത്തിൽ അനേകലക്ഷം ജനങ്ങൾ ഭക്തിപരമായി സ്തുതിക്കാൻ സംഗതി വന്നതിനെപ്പറ്റി ആശ്ചര്യപ്പെടുവാൻ സാധ്യമല്ല.

൨൩- യൂറോപ്പിലെ ജനങ്ങൾക്കു സമാനതയുള്ള വേണ്ടി രണ്ടു എന്ന മറ്റൊരു പുസ്തകം ഇന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുക. സാഹിത്യ ഉദാഹരിച്ചു തന്നെയാ, മാർക്സിന്റെ കൂട്ടരും മറ്റെങ്ങും ആദ്യത്തിൽ അപ്രകാരമേ വന്നിട്ടുള്ളതും. മാർക്സിന്റെ സു

കൃത്യമായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്പാദ്യനിയമങ്ങളുടെ മഹത്വം
 തെളിയിച്ചിരിക്കുന്നു. കലിനഷ്ടംബത്തിൽ ജനിച്ച വിദ്യാഭ്യാ
 സം ചെയ്ത ശ്രേഷ്ഠമായ പുരുഷാത്മത്തെ വന്ദിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹ
 തിന്നും, അധമജാതിജന്മാനായ കൂടിവേലക്കാരന്റെ ഉന്നമനത്തെ
 സ്തുതി രാൽപയ്യും വെള്ളാതെയിലിമാമായിരുന്നു; വേലക്കാരെ
 കരസ്സു ചെയ്തറങ്ങുന്ന ഭാരം മറ്റുള്ളവർ വഹിക്കട്ടെ എന്നു ഉപേ
 ക്ഷിക്കാമായിരുന്നു. എന്നാൽ, മാർക്സ്, തനിക്ക് അരിവെ
 ങ്ക കടമ ഉണ്ടെന്നു ബോധിക്കയും; സാധാരണജനങ്ങളെ പ്രേമം
 കൊണ്ടും സമഭാവനകൊണ്ടും വശപ്പെടുത്തി നടത്തുവാൻ കഴിയു
 മെന്നു കാണുകയും ചെയ്തു. മാർക്സസങ്കല്പം, ഇതരന്മാർ ചവി
 ടിത്താഴ്ന്നിടങ്ങളിൽ കൂലിവേലക്കാർക്കു മാറ്റത്തായ കാര്യത്തെ
 ഉണ്ണിച്ചിട്ടില്ല; മാറ്റത്തായ കൊടുക്കൽ ഉപദേശിക്കയും ചെ
 യ്തു. ഇതു നിമിത്തം, യൂറപ്പിൽ സാമ്രാജ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ
 ബീജവും നട്ടു; അതിപ്പോൾ ഏതുയോ വലിയ മാറ്റമായിത്തീർന്നി
 രിക്കുന്നു. ഈ കാഴ്ചയിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്ത ശ്രമങ്ങളെ ഭവീ
 ഞ്യാൽസന്തതികൾ കൂടെ സ്മരിക്കുമെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തോടൊന്നി
 ച്ചു ഇതിലെക്കായി കൃത്യങ്ങൾ അനുഭവിച്ചിരുന്ന ഭാര്യയായ ജെന്നി
 എന്ന സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടും, അവരുടെ സന്താനങ്ങളെയും മാക്കവാ
 ന് സാധ്യ കൈയില്ല, നിശ്ചയം; കിടപ്പും മറക്കത്തക്ക താനും. കൂ
 ലിവേലക്കാരരുടെ ഭാഗ്യവും ഭാരിദ്യയും അനുഭവശക്തമാകയും,
 കോടീശ്വരന്മാരുടെ മൂലധനപ്രഭാവം അതിന്റെ പ്രേതാചയം
 അടയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാലത്തും, അറിന്നല്ലാവരും, അന്യർക്കു
 ചാരിതാത്മ്യത്തോടു കൂടി സ്തംഭിക്കുവാൻ വശ്യമായ ഏതാനും
 ആഴ്ചകളുണ്ടു; ഇവർ, അധർമ്മമാളെന്ന കൃത്യത്തിൽ, പട്ടിണികൊ
 ണ്ടു തന്നെ വീണ്ടു കഴുപ്പെടുട്ടും കൂടി, പിന്നാലെയൊരു സർവ്വത്വ
 നാ പ്രയത്നിച്ചിരുന്ന മാർക്സസംഭാവ്യതയും കൂട്ടരുമത്രേ. തന്റെ
 ഭർത്താവിന്റെ ധർമ്മങ്ങളിൽ സാധ്യമാകാതിരുന്നിരിക്കുന്നു
 സർവ്വശേഷങ്ങളെയും സഹിച്ചു, ധർമ്മസമാപനംതന്നെ ഭാരിദ്യപിശാ
 ചികളു തന്റെ രണ്ടു അനുമസ്സന്താനങ്ങളെയും ബലികഴിച്ചു ആ
 സാധ്യമായ മരണവിന്റെ ധീരകൃത്യങ്ങളെപ്പറ്റി മാതാക്കന്മാർ

ഗാനം ചെയ്യട്ടെ! തങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരെ സ്വതന്ത്ര്യത്തിൽ അസാധ്യതപ്പെടുത്താതെ, ക്ഷമയോടുകൂടി കഷ്ടപ്പാടുകൾ സഹിച്ചു, ഉല്ലാസശീവന്മാർ അവരുടെ ഉത്സാഹശക്തിയെ അക്ഷതമാക്കി വെച്ചു, ഗൃഹത്തിൽ ആനന്ദം വളർത്തിയിരുന്ന കുട്ടികളുടെ ചരിതങ്ങൾ ശ്രവിച്ചു ഖാലികാബാലകന്മാർ നൃത്തം ചെയ്യട്ടെ! 'പരോപകാരാത്ഥമിടം ശരീരം'— എന്ന പ്രമാണത്തിനു ഭക്തമാകും പ്രകാരത്തിൽ ജീവിതയാപനം ചെയ്തിരുന്ന ഇവരുടെയൊക്കെ ആത്മത്യാഗസ്വഭാവം, ലോകത്തിൽ, അന്യന്മാരെയും അത്തരം പ്രവൃത്തിക്കു പ്രേരിപ്പിക്കുമോരാകട്ടെ! — എന്നൊക്കെ ആശംസിക്കുകയല്ലാതെ, മറ്റൊന്നാണ് ഈ പ്രബന്ധകർത്താവിനാൽ ഇപ്പോൾ സാധ്യമാവുന്നത്?

ഉ ഭ യ ഭാ ണം .

കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അധ്യക്ഷത പ്രസാധിതം.

—————

ധർമ്മക്ഷേത്രത്തിലെ അജ്യകായ്യാശ്രമസ്വങ്ങളറിവാൻ ഉതകുന്ന ഒരു പുതിയ നോവൽ. സക്കാരുദ്യോഗത്തിനായി ചാടിപ്പുറപ്പെട്ട ഒരു യുവാവിന്റെ അനുഭവങ്ങൾ ഇതിലെ കഥയാണെങ്കിലും, അതിനിടയിൽ കോർത്തിട്ടുള്ള തത്വങ്ങളും രസകരമായ സംഭവങ്ങളും മുർഖന്മാർക്കു കൂടിയും രമണീയമായി തോന്നും.

[വില്പ, ൧-ാം ഭാഗം ൧-ക; ൨-ാം ഭാഗം ൧൨-൩.

൧-ാം ൨-ാം ഭാഗങ്ങൾ ഒന്നായി ൧-ക പു-൩.

൩-ാം ഭാഗം തയ്യാറാവുന്നു.]

മ ഹ തി ക ർ .

ഒന്നാം ഭാഗം

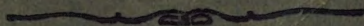
ശ്രീമതി ബി. കല്യാണി അമ്മ അവർകളെഴുതിയതു

—————

സ്രീകർക്കണുവേണ്ടോ, പുരുഷന്മാർക്കും കൂടി, ഉത്തമജീവിതമാതൃകകൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകം പാഠശാലകളിൽ ഉപയോഗിപ്പാൻ മദ്രാസ് "ടെക്സ്റ്റ് ബുക് കമ്മിറ്റി" സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.

[വില്പ പു-൩൩ വില്പ-൩൩കൾക്കും സ്രീജനങ്ങൾക്കും, ൪-൩]

പ്രോക്രാതികൾ.

പ്രസാധകൻ: കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ബംഗളൂരു.

- മ. സൊക്രട്ടീസ്
- മ. ക്രിസ്തുമർ കൊളംബസ്.
- *ന. പെഞ്ചമിൻ ഫ്ലാമിൻ.
- ഭ. കാർൽമാർക്സ്.
- *ര. ലിയോ ടാർസ്തായ്
- *ന. വിദ്യാ ജ്ഞാൻ ജ്ഞാൻ.
- *മ. ഡാക്ടർ ചെർണാർഡെ.

(ശേഷം വരിയേ.)

*ഇത് അദ്ധ്യക്ഷിതവ കഴിഞ്ഞു, അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ പുതിയപതിപ്പ് അച്ചടക്കണമെന്നും അതാൽപ്പര്യമുള്ളവർ അദ്ധ്യക്ഷിതവ കഴിഞ്ഞു ചെയ്യണമെന്നും.

പ്രസാധകനൊക്കെ,

കുന്നംമുക്ക് 'അദ്ധ്യക്ഷിതവ'മാണെന്നൊക്കെ എടുത്തു ചെപ്പുക.